

2022 Türkiye Startup Ekosistemi Yatırım Raporu

İÇİNDEKİLER

StartupCentrum.....	1
Önsöz.....	2
Giriş.....	4
Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi	5
Turcorn 100 Programı.....	6
Özet-2022.....	8
En Yüksek Yatırımlar.....	9
Yatırım Adedi	10
Yatırım Miktarı	11
İnceleme: Startup, Scaleup, Unicorn.....	12
Şehirler.....	13
Sektör.....	16
Yatırım Aşaması.....	19
Kitle Fonlama	20
Yatırımcılar.....	21
Kurucu Ortaklar.....	24
Startup Hukuku'nu İlgilendiren Mevzuat Değişiklikleri.....	25
İkincil İşlemler.....	30
Yurtdışındaki Türkler.....	32
Teşekkürler.....	35
Veri & Metodoloji.....	37

STARTUPCENTRUM

Global Startup Topluluğu!

Startup, Yetenek, Yatırımcı ve Kuluçka Arasındaki Köprü

Teknoloji şirketlerinin ekiplerine katıl veya geleceğin unicorn şirketini kur, en iyi global yeteneklere ve startaplara ulaş, büyümek için uluslar arası kuluçka ve yatırımcılarla iletişime geç!

BİZ KİMİZ?

StartupCentrum, girişimcilerin ekip arkadaşı bulamama probleminden yola çıkmış, ardından odağını ekosistem ihtiyaçlarına çevirmiş bir startuptur. Girişimler platform üzerinden yatırımcıları veya kuluçka merkezi, hızlandırıcı ve teknoparkları filtreleyerek anında başvuru yapabilir. Ya da uzun süredir aradığı o ekip arkadaşını filtreleyerek bulabilir ve hemen mesaj atabilir. Platforma üye girişimler aynı zamanda AWS'den Salesforce'a çeşitli şirketlerden ücretsiz kredi ve indirimler alabilir. Bunların yanında başta Türkiye olmak üzere dünyadaki girişimcilik ekosistemleri hakkında hazırlanmış raporlara ücretsiz erişebilir veya her ay Türkiye'nin farklı illerinde düzenlenen girişimcilik etkinliklerimize her zaman katılabilir!

NE YAPIYORUZ?

YETENEK

Bir startup veya scaleup'ta çalışmak isteyen her yetenek iş ilanlarına başvurabilir VEYA startapları kendi ihtiyaçlarına göre filtreleyerek direkt mesajı gönderebilir! Ayrıca startup'lar iş başvuruları açabilir VEYA yetenekleri çeşitli filtrelere göre filtreleyerek doğrudan mesaj gönderebilir!

YATIRIM

Platforma üye bir girişim, ekosistem paydaşları ile doğrudan iletişime geçebilir! Bir girişim, fon almak için melek yatırımcıları, VC'leri, CVC'leri ve diğer tüm yatırımcılara başvuru yapabilir! Öte yandan, bir girişim hızlandırıcı programlara, kuluçka merkezlerine veya teknoparklara da başvurabilir!

RAPORLAR

Büyümenin anahtarı: Veri! Bir karar verici, kurucu, yatırımcı veya girişim meraklısı, startaplar hakkındaki içgörülere raporlarımızdan ulaşabilir. Yatırım raporları, pazar araştırmaları ve ekosistem haritaları hazırlıyor, hepsini ücretsiz paylaşıyoruz! Ayrıca, dünyanın dört bir yanından startaplarla ilgili haberler ve haftalık bülten paylaşıyoruz!

PERK & ETKİNLİK

Platforma üye girişimler sayısı her ay artan işbirliği yaptığımız firmalardan ücretsiz faydalanabilir! Ya da ekosistemden insanlarla tanışarak network'ünü genişletmek veya aradığı kurucu ortağını bulmak için Find Your Co-Founder etkinliklerimize katılabilir! Etkinlik hakkında detaylı bilgi için sosyal medya hesaplarımızı takip edebilirsiniz.

ÖNSÖZ

Müge Bezin

StartupCentrum Kurucu Ortağı

StartupCentrum olarak, Türkiye girişimcilik ekosistemine ilişkin son istatistikleri, trendleri, 2022 yılının tüm startup yatırımlarını ve yatırımcılarını dahil ettiğimiz kapsamlı bir rapor hazırladık. İnanıyoruz ki, Türkiye startup ekosistemine ilişkin veri temelli genel bakışa sahip olmak, bizi çok daha ileri bir noktaya getirecektir.

Ekonomik belirsizliğin ön planda olduğu 2022 yılında, dünya genelinde startup yatırımlarının %35 azaldığını görüyoruz, buna rağmen Türkiye’de bir düşüş yaşanmamış aksine 2021 yılı ile karşılaştırdığımızda toplam yatırım miktarında bir artış görülmüştür.

2023 yılında küresel ekonomik problemlerin devam edeceğini hepimiz ön görebiliyoruz, bu yıl da aynı performansı sergilemek için tohum yatırımlarının artmasını, daha fazla yerli girişimin Seri A aşamasına ulaşmasını, böylece yabancı VC’lerden gelen yatırım hacminin artmasını bekliyoruz.

Verileri küresel ölçekte değerlendirdiğimizde, önümüzdeki yıllarda, Türkiye Startup Ekosistemi’nin dünya genelindeki sıralamasını üst noktalara taşıyabileceğini söyleyebiliriz.

Ayrıca, bu raporun henüz başlangıcında, 2022 yılının StartupCentrum için de oldukça hareketli geçtiğini belirtmek isterim. StartupCentrum Akredite Melek Yatırım Ağı’nı İstanbul ve Ankara merkezli olmak üzere hayata geçirdik. 2023 yılında, özellikle startup yatırımları tarafında çeşitli sürprizlerimizin olduğunu ve Türkiye startup ekosisteminin gelişimini destekleyecek büyük adımlar attığımızı mutlulukla söylemek isterim.

M. Erşad Zor

StartupCentrum Veri & Rapor Ekip Lideri

2020 yılı Kovid-19 pandemisinin etkilerinin tüm dünyada en ağır şekilde hissedildiği yıl olmuştu. O dönemde salgın koşulları ile mücadele edebilmek adına merkez bankaları piyasaya likidite desteği sağlayabilmek için kredi ve borçların yapılandırılması, KOBİ destek paketler, ve düşük faizli krediler sağlanması gibi para politikalarını uygulamaya koymuştu.

2020 yılında dünyada bollaşan para ile 2021 yılında pandeminin etkilerinin hafiflemesiyle birlikte ekonomik bir canlanma yaşanmıştı. Bu canlanma ile birlikte startup yatırımlarının da dünya genelinde hızla arttığına şahit olmuştuk. 2021 yılında dünyanın pek çok ülkesinde startup yatırımları tüm zamanların en yüksek miktarına ulaşmıştı. Öyle ki dünyadaki yaklaşık 1000 Unicorn şirketten 500’ü 2021 yılında milyar dolar değerlemeye ulaşmıştı. Hatta 2021 yılında Unicorn olmanın o kadar da zor olmadığı, Decacorn olmanın yeni ‘ulaşılmaz hedef’ olduğu bile konuşulmaktaydı.

Tüm bunların ardından 2022 yılı başlarken pandemi döneminde uygulanan para politikalarının neticesinde enflasyonist bir ortam oluşmuştu. Artan enflasyonist baskıların sonucunda dünya genelinde toplu işten çıkarmalara tanık olduk. Dev teknoloji şirketleri binlerce çalışan ile yollarını ayırdı. Startup yatırımcıları ise yatırımlarını bir kez daha gözden geçirmek zorunda kaldı. Dünya genelinde kar (profit) odaklı girişimler ile büyüme (growth) odaklı girişimler arasında pek çok kıyaslama ve tartışma yapıldı, yapılmaya da devam ediliyor. Bu tartışmalar sürerken startup yatırımları 2022 yılında %35 azaldı. Türkiye’de ise durum biraz daha farklıydı. Son yıllarda hem yerli hem de yabancı yatırımcılar tarafından büyük ilgi gören startaplara bu yıl da rağbet vardı. Türkiye girişimcilik ekosisteminde neler olduğunu buyrun verilerle öğrenelim.

GİRİŞ

Global startup topluluğu StartupCentrum olarak dünyadaki startup ekosistemlerini verilerle değerlendirerek ekosistemin tüm paydaşlarının bilgi ve analiz ihtiyacını karşılamayı amaçlamaktayız. Raporlarımızı, doğru ve güvenilir kaynak oluşturarak girişimcilik ekosistemin gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla hazırlıyoruz. 2022 -Türkiye Startup Ekosistemi Yatırım Raporu'nda yatırım alan girişimlerin sektörlerinden yatırım aşamalarına, yatırımcıların bulunduğu ülkelerden girişimlerin genel merkezinin yer aldığı bölgelere kadar çeşitli bilgilere yer verilmiştir.

2020 yılında Türkiye girişimcilik ekosisteminde 178 Milyon Dolar yatırım yapılmıştı. 2021 yılına gelindiğinde ise toplam yatırım miktarı 1 Milyar Dolar'ı aştı. Bu artışın sebebi mega yatırımlar alan birkaç girişimdi. Rekorlarla geçen 2021 yılının ardından 2022 yılının nasıl geçeceği ise merak konusuydu.

2022 yılında girişimler 1,74 milyar dolar yatırım alarak bu yıl da rekor kırdı! Yatırımların büyük bir kısmı yine mega yatırımlardan gelse de erken aşama yatırımları da 2022'de oldukça hareketliydi.

Peki 2022 yılında gerçekten ne oldu? Detaylar raporda!

2022 YILINDA

ULUSAL TEKNOLOJİ GİRİŞİMCİLİĞİ STRATEJİSİ VE TURCORN 100 PROGRAMI TANITILDI

Hazırlayan:

Milli
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

ULUSAL TEKNOLOJİ GİRİŞİMCİLİĞİ STRATEJİSİ

“Milli Teknoloji - Güçlü Sanayi” yaklaşımıyla ortaya koyulan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi’nin 5 bileşeninden birini “Girişimcilik” teşkil ediyor. “Teknoloji Girişimciliği” de ülke kalkınmasının ve Milli Teknoloji Hamlesi’nin önemli bileşenleri arasında yer alıyor. Bu bağlamda teknoloji girişimciliğin ülkemizdeki gelişim hızının artırılması, girişimcilik ekosisteminin gelişmeye açık yönlerinin tespiti ve bu yönleri stratejik hedefler doğrultusunda güçlendirerek küresel boyutta lider bir teknoloji girişimciliği ekosistemi inşa etmek amacıyla oluşturulan “**Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi**” **27 Ekim 2022 tarihinde yayınlandı**. Bu yol gösterici belge, ekosistem paydaşlarının aktif katkısı ile ortaya koyuldu.

Türkiye’de teknoloji girişimciliği ekosisteminin gelişimini hedefleyen bu inisiyatifin hedeflerini, önceliklerini ve stratejilerini belirleyen doküman, “**Teknogirişim Stratejisi**” olarak adlandırılıyor. Bu Strateji, uluslararası arenada yüksek rekabet gücüne sahip bir teknoloji girişimciliği ekosistemi oluşturmayı ve ülkemizi teknoloji girişimleri için bir çekim merkezi konumuna getirmeyi amaçlıyor. Bu çerçevede katılımcı bir süreç takip edilerek hazırlanan, ekosistemin tüm paydaşlarını kapsayan, uluslararası oyuncuları yakından takip eden, farklılık ve üstünlükleri analiz ederek politikalar geliştiren kapsayıcı bir doküman niteliğinde var olarak girişimcilere yol gösteriyor.

Teknogirişim Stratejisi ortaya koyduğu 9 hedef doğrultusunda ilgili eylemleri hayata geçirmeyi planlıyor. Bu kapsamda, **2025 yılına kadar; ülkemizde melek yatırımcı sayısının 5 bine çıkarılması, kitle fonlama faaliyetlerinin 2,5 milyar TL hacme erişmesi, dünyanın en gelişmiş ilk 20 ekosistemi içerisinde yer alınması, girişimcilik ekosistemine 5 milyar TL tutarında kamu desteğinin aktarılması ve girişimcilik ekosistemimizden 15 Turcorn ve 5 Decacorn’un çıkması hedefleniyor**. 2030 yılına kadar ise girişim ekosistemimizin dünyanın en gelişmiş ilk 10 girişimcilik ekosisteminde yer alması, İstanbul’un girişimcilikte dünyanın ilk 20 merkezinden biri haline getirilmesi ve teknogirişim sayısının 100 bin seviyesine ulaştırılması hedefleniyor.

“Strateji, etki potansiyelini dikkate alarak dört temel boyutu özel olarak odağına alıyor. Buna göre **Fırsat Eşitliği, Sürdürülebilir Yaşam, Gençlerin Geleceğine Yatırım ve Odak Gelişim Alanları boyutlarında etki üretilmesi temel amaç olarak görülüyor** ve Stratejinin bu renklerini, toplumsal hayata ve ülke ekonomisine azami ölçüde yansıtması bekleniyor.

Strateji ile ülkemiz teknoloji girişimciliği ekosistemi kapsamlı bir şekilde ele alınarak bir yol haritası ortaya koyulurken, 30 strateji doğrultusunda oluşturulan 90 eylem ile ekosistemin tüm aktörlerinin etkin rol oynayacağı bir plan sunuluyor (bkz. Teknogirişim’ler için 30 Strateji, <https://www.sanayi.gov.tr/medya/duyurular/ulusal-teknoloji-girisimciligi-stratejisi2>, s.44). Strateji belgesinde **teknoloji girişimciliği ekosistemi; Erişilebilir Finansal Araçlar, Fırsat Sağlayan Politika, Yetenek ve Teşvik Eden Kültür, Yol Açan ve Öncülük Eden Kapsayıcı Destekler, Girişim Dostu Pazar Koşulları olmak üzere 5 ana başlık altında inceleniyor**.

Türkiye’de teknoloji girişimciliği ekosisteminin gelişimini hedefleyen, teknoloji alanında küresel bir iddia ortaya koymak üzere oluşturulan bu Strateji, dünyayı yakından takip eden, farklılık ve üstünlüklerimizi analiz eden, tüm paydaşları dikkate alarak uygun politikalar geliştiren ve uygulayan bir kamu idealini ortaya koyuyor. Bununla birlikte Stratejide tanımlanmış hedeflerin teknoloji girişimciliği ekosistemindeki tüm paydaşların katkı ve katılımı ile gerçekleştirilmesi öngörülmüyor. Bu kapsamda Strateji, açık çağrı ile tüm kamu kurumlarını, yatırımcıları, sivil toplum kuruluşlarını, kurumsal firmaları, yerel aktörleri, ekosistem uzmanlarını, girişimcileri, girişimci adaylarını ve diğer tüm paydaşları vizyonuna ve motivasyonuna ortak olmaya; “**Gelecek İçin Girişim**” inisiyatifine katkı vermeye davet ediyor.

Yazar:

Serpil Güngör

Tekniker

Milli Teknoloji Genel Müdürlüğü
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

¹Strateji ile teknik tanım olarak Teknogirişim, teknoloji ve yenilik odaklı faaliyetler yürüten, hızlı büyüme potansiyeline sahip, ölçeklenebilir bir iş fikri olan en fazla 10 yaşındaki bir girişim şirketi olarak tanımlanıyor.

²Girişim seviyesinden hızla ölçeklenerek 1 milyar Dolar değerlemeye ulaşan Türk girişim firmalarına “Turcorn” denilmektedir.

TURCORN 100 PROGRAMI

Girişim seviyesinden hızla ölçeklenerek milyar dolar değerlemeye ulaşan şirketler dünyada unicorn olarak adlandırılıyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2023 Sanayi ve Teknoloji Strateji Belgesi'nde **Türkiye'de yerleşik unicornlar için Turcorn ifadesini kullanıyor**. 2019 yılında yayınlanan Sanayi ve Teknoloji Strateji Belgesi'nde 2023 yılına kadar 10 Turcorn'a ulaşılması hedeflenmişti. (bkz. 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi, <https://www.sanayi.gov.tr/assets/pdf/SanayiStratejiBelgesi2023.pdf>, s.30) 2022 itibariyle Türkiye teknoloji girişimciliği ekosistemi altı Turcorn çıkarmıştır. **Bu altı Turcorn sırasıyla Peak Games, Getir, Dream Games, Trendyol, Hepsiburada ve Insider'dır**. Turcornlarımız başarılarıyla küresel arenada isimlerinden söz ettirmektedir. Başarılı Türk girişimleri hem ihracatı arttırmakta hem de yabancı yatırımcıların ülkeye yatırım yapmasına katkı sağlamaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teknoloji girişimciliği ekosistemine **yeni Turcornlar kazandırabilmek amacıyla 21 Aralık 2022'de bir lansman yaparak Turcorn 100 Programını başlattı**. Turcorn 100 Programı; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı öncülüğünde birçok kurumsal firma, girişim ekosistemi aktörleri ve kamu kuruluşları paydaşlığı ile kamusal değil ulusal olarak hayata geçirilen milli bir vizyonu ifade ediyor. Girişiminin erken aşamasını başarıyla geçmiş, hızlı büyüme potansiyeli taşıyan teknoloji girişimlerinin, daha hızlı ölçeklenmesine ve küresel pazarlara açılmasına destek olan **Turcorn 100 ekibi ölçeklenme aşamasındaki teknoloji girişimcilerinin ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş faaliyetler** yürütüyor.

Milli Teknoloji Hamlesi'nin gerçekleştirilmesine katkı sağlayacak teknoloji girişimcileri ile çalışan Turcorn 100 ekibi, Turcorn olma potansiyeli taşıyan belirli sayıdaki girişim ile birebir çalışıyor girişimlerin kısa süre içinde ölçeklenmeleri ve küresel iddialarını gerçekleştirebilmeleri için terzi işi destekler sunuyor. Program ile küresel hedefleri olan ölçeklenme aşamasındaki Turcorn adaylarına

ihtiyaçlarına özel destekler sağlanıyor. **Girişimlere tanıtım, yol göstericiler, alan bazlı danışmanlık, iş ağlarına ve finansal kaynaklara erişim destekleri sunuluyor**. Girişimlere sağlanan imkanların geliştirilmesinde ulusal ve uluslararası kurumsal firmaların program paydaşı olarak katkısı alınıyor. Program kapsamında yer alan 17 paydaş, uzmanlık alanlarında özel destekler sunuyor. Genç profesyonellerden, uzmanlardan ve dünyanın dört bir yanındaki misyonlardan oluşan Turcorn 100 ekibi, Türkiye'den küresele açılacak teknoloji girişimcilerine desteğe hazır.

Bu destekler sayesinde ülkemizde küresel iddiası olan Turcorn adayı girişimler hızlıca ölçeklenebilecek, bu da Türkiye girişim ekosisteminin potansiyelini daha görünür ve cazip kılarak, yabancı yatırım fonlarının Türkiye'ye yatırım yapmasını daha da teşvik edecektir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan Turcorn 100 Programı ile ilgili bilgilere turcorn.gov.tr adresinden ulaşıp başvuru sekmesinden de başvuru yapabilirsiniz.

Yazar:

İlayda Gülaydın Çetintürk
Sanayi ve Teknoloji Uzman Yardımcısı
Milli Teknoloji Genel Müdürlüğü
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

2022 YILINDA

**TÜRKİYE STARTUP
EKOSİSTEMİ
VE YATIRIMLAR**

2022

ÖZET - 2022

\$1,74Mr

Toplam Yatırım Miktarı

2022 yılında teknogirişimler 1,74 milyar dolar yatırım aldı.

341

Yatırım Turu

341 yatırım turunda 322 teknogirişim yatırım aldı.

\$400.000

Medyan Yatırım Miktarı

Yatırımların medyan değeri 400 bin dolar oldu.

Sektör

\$774Mn

Teslimat

\$437Mn

Oyun

\$140Mn

Yapay Zeka & Makine Öğrenimi

30 startup

Oyun

30 startup

Yapay Zeka & Makine Öğrenimi

27 startup

Finans

307

Kurumsal Yatırımcı

2022 yılında 307 kurumsal yatırımcı* yatırım yaptı.

157

Yabancı Kurumsal Yatırımcı

Yatırım yapan 307 kurumsal yatırımcının yarısı yurt dışı merkezliydi.

43

Kitle Fonlama Turu

2022'de kitle fonlama platformları aracılığıyla 43 başarılı yatırım gerçekleşti.

%25

Kadın Kurucu Ortaklı

2022'de yatırım alan girişimlerin %25'inde en az 1 kadın kurucu ortağı vardı.

202

İlk Yatırım

2022 yılında 202 girişim ilk yatırımını aldı.

1

Yeni Unicorn/Turcorn

2022'de 121 milyon dolar yatırım alarak değerlemesini 1,1 milyar dolara çıkaran Insider Türkiye'nin yeni Unicorn'u oldu.

EN YÜKSEK YATIRIMLAR

GETİR Getir, 10 dakikada market ve yemek ürünleri teslimatı yapar.

Yatırım Miktarı : \$786 M
Değerleme : 11.8 B
Lider Yatırımcılar : Mubadala, Abu Dhabi Growth Fund, Sequoia, Tiger Global

INSIDER Insider, çok kanallı ve yapay zeka destekli pazarlama teknolojileri şirkettir.

Yatırım Miktarı : \$121 M
Değerleme : \$1.1 B
Lider Yatırımcılar : QIA, Sequoia, 212, Esas Ventures

MANC Manc, blockchain ve metaverse ile uyumlu oyunlar ve diğer girişimler sağlar.

Yatırım Miktarı : \$50 M
Değerleme : -
Lider Yatırımcılar : GEM Digital Limited

ACE GAMES Ace Games, hypercasual/casual türünde mobil oyunlar üretmektedir.

Yatırım Miktarı : \$33 M
Değerleme : -
Lider Yatırımcılar : Playtika ,Re-Pie Portföy

MODANISA Modanisa, müslüman kadınlara özgü çevrimiçi moda perakendecisidir.

Yatırım Miktarı : \$20 M
Değerleme : -
Lider Yatırımcılar : Re-Pie Portföy, EBRD

DREAM GAMES

Dream Games, bulmaca türünde mobil oyunlar üretmektedir.

Yatırım Miktarı : \$255 M
Değerleme : \$2.75 B
Lider Yatırımcılar : Index Ventures, Balderton Capital, Makers Fund

SPYKE GAMES

Spyke Games, casual türünde mobil oyunlar üretmektedir.

Yatırım Miktarı : \$55 M
Değerleme : ~\$250 M
Lider Yatırımcılar : Griffin Gaming Partners

VAVACARS

VavaCars, çevrimiçi ikinci el araç pazaryeridir. Hollanda merkezli Vitol'un spinoff'udur.

Yatırım Miktarı : \$37 M
Değerleme : -
Lider Yatırımcılar : Vitol

RUBI-BRANDS

RubiBrands, yerel e-ticaret markalarını satın alan ve onlarla ortak olan bir roll-up şirkettir.

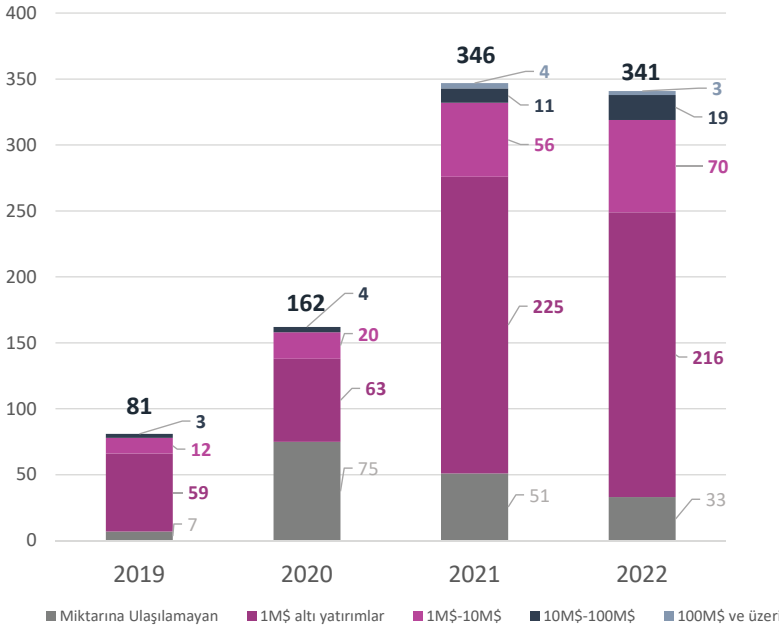
Yatırım Miktarı : \$23 M
Değerleme : -
Lider Yatırımcılar : JAM Fund, Atempo Growth, D4 Ventures

LOGIWA

Logiwa, perakende, e-ticaret, toptan satış ve 3PL işletmelerine hizmet veren bir depo yönetim sistemidir.

Yatırım Miktarı : \$16,5M
Değerleme : -
Lider Yatırımcılar : NewRoad Capital Partners

YATIRIM ADEDİ

Grafik1: Miktar aralığına göre yatırım turu sayısı (yıl)

7 Spinoff/spinout Yatırımı

2022'de 7 spinoff/spinout şirketi yatırım aldı. Bu girişimler arasında Anadolu Efes, Eczacıbaşı ve Farplas Otomotiv'den çıkan **kurum-içi girişimler** Malty, Ecommerce ve Memotive göze çarpıyor. En yüksek yatırım ise Hollanda merkezli Vitol'un Türkiye'deki spinoff şirketi Vavacars'ın 37 milyon dolar oldu.

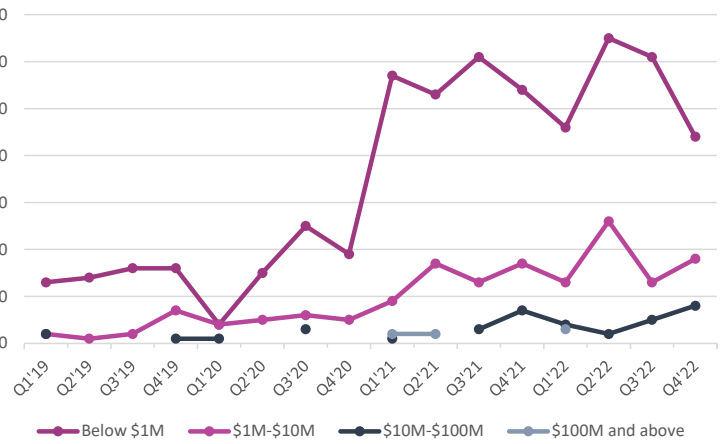
Miktar aralığına göre sınıflandırılmış yatırım turlarının 2019'dan bugüne çeyrek bazda dağılımı yandaki grafikte verilmiştir. Miktarına ulaşamayan yatırımlar yandaki grafiğe dahil edilmemiştir. Miktarına ulaşamayan yatırımların genellikle **1 Milyon Dolar altında** olduğu göz önünde bulundurulursa yandaki grafikte 1 Milyon Dolar altı yatırımlarla ilgili anlamlı bir trend görmek güç ancak 2021 yılının başından bugüne her çeyrekte en az 40 adet 1 milyon Dolar altı yatırım yapıldığı görülmektedir. Öte yandan **1M\$-10M\$ arası yatırımların** artış trendi bu yıl da devam etti.. Bu aralıktaki yatırım sayısı 2022 yılının ikinci çeyreğinde zirve yapmış olmasının yanında 2021'in başından beri her çeyrekte en az 10 yatırım yapılmıştır. Benzer şekilde 10M\$-100M\$ arası yatırımların sayısındaki artış trendi de bu yıl devam etti.

2022 yılı Dünya'da teknoloji girişimi yatırımlarının yavaşladığı bir yıl oldu. CB Insights'ın raporuna* göre geçtiğimiz yıl dünya genelinde 2021'e göre %4'lük hafif bir düşüşle 36.177 adet yatırım gerçekleşti. Benzer bir durum Türkiye'de de söz konusu. **2022 yılında 341 yatırım turu** gerçekleşti ve yatırım sayısı 2021'le neredeyse aynı oldu. Geçtiğimiz yıl gerçekleşen 341 yatırım turunda **322 girişim** yatırım aldı.

Yandaki grafikte görüldüğü gibi yatırım turları miktar aralığına göre incelendiğinde 1 Milyon Dolar ve üzeri yatırım sayısında belirgin bir artış göze çarpıyor. Grafiğe göre **1M\$ - 10M\$ arası yatırımların** sayısı bu yıl 70'e yükselirken, **10M\$-100M\$ arası yatırımların** sayısı 19'a yükseldi. 2022 yılında **100M\$ ve üzeri (Mega turlar)** yatırımların sayısı ise 3 oldu. Bu mega yatırımlarla Türkiye, 2021 yılında Getir'in aldığı 128 Milyon Dolar ile tanışmıştı. 2021 yılında 100M\$ ve üzeri 4 yatırım gerçekleşmişti ve bunların 3'ü Getir'e, 1'i Dream Games'e aitti. 2022 yılında ise 3 farklı girişim 3 mega yatırım aldı: Getir(768M\$), Dream Games(255M\$) ve Insider(121m\$).

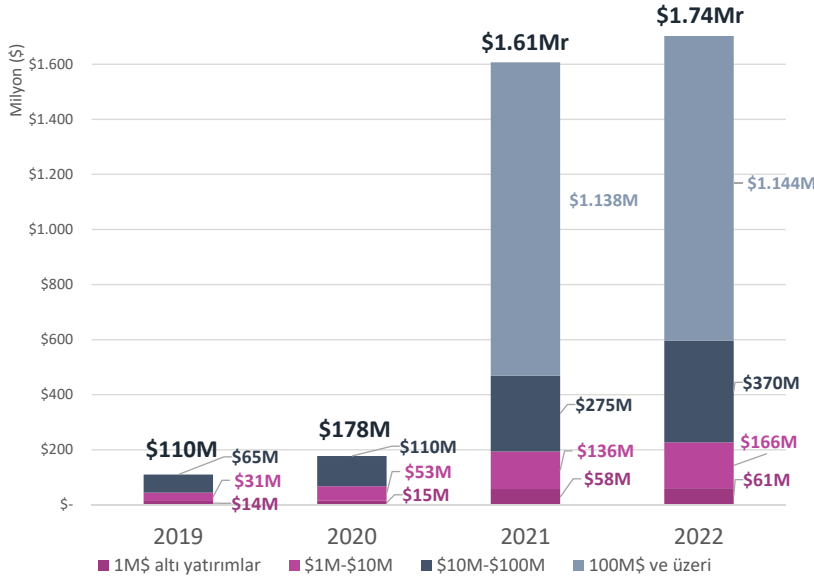
TÜBİTAK BIGG destekli 22 Startup

2022'de yatırım alan 322 girişimin **22'si daha önce 1512-TÜBİTAK BIGG destek programından faydalandı**. Bu girişimler 2022'de toplam 14 milyon dolar yatırım aldı.

Grafik2: Miktar aralığına göre yatırım turu sayısı (çeyrek)

YATIRIM MİKTARI

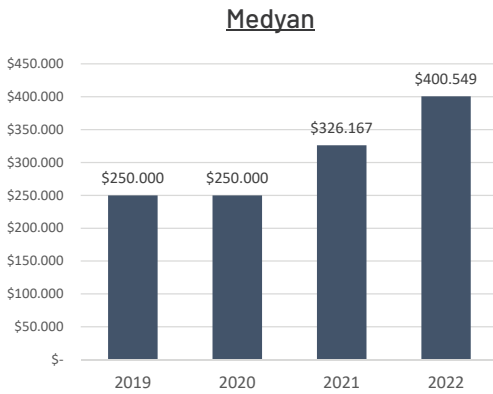

Grafik3: Miktar aralığına göre toplam yatırım miktarı (\$, yıl)

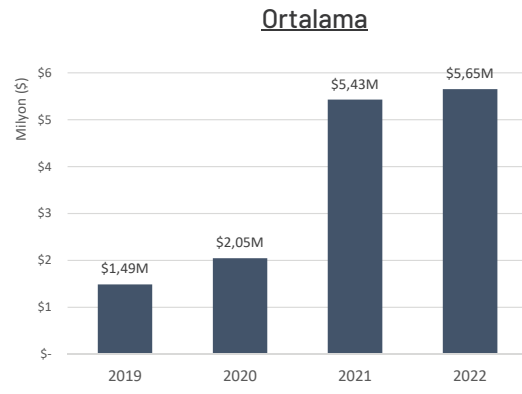
CB Insights'ın raporuna göre* 2022 yılında dünya genelinde startup yatırımlarının miktarı %35 azaldı. 2021 yılında 638 milyar dolar yatırım yapılırken 2022'de yatırım miktarı 415 milyar dolara geriledi. Raporda mega yatırımların(\$100M ve üzeri) toplamının önceki yıla göre neredeyse %50 azalarak \$190M'a gerilemesi ve seri B ve üzeri yatırımlara rağbetin de azaldığı görülmektedir. Bu yıl özellikle ileri aşama yatırımların azalmış olması yıl boyunca konuşulan, yatırımcıların büyüme (growth) odaklı girişimlere kar (profit) odaklı girişimlere yönelmesinin bir sonucu olabilir.

Dünya genelinde yatırımlar azalırken Türkiye'de durum biraz daha farklı gözüküyor. **2022 yılında yerli girişimler yine bir rekor kırarak 1.74 Milyar Dolar yatırım aldı.** Önceki yıla göre %10'luk bir artış mevcut.

Yatırımlar miktar aralığına göre incelendiğinde 2021'e benzer bir tablo var. \$100M ve üzeri(mega) yatırımlar, toplam yatırım miktarı içinde hala büyük bir paya sahip ancak 2022'de bu oran biraz azalmış gözüküyor. Mega yatırımlar 2021'de tüm yatırımların %70'ini, geçtiğimiz yıl ise %64'ünü oluşturdu. Dünya genelinde ise mega yatırımlar, 2022'deki tüm yatırımların %45'ini oluşturuyor. Öte yandan Türkiye'de **100 Milyon Dolar altındaki yatırımlar** geçen yıla göre yaklaşık %27 artarak toplamda **594 Milyon Dolar'a** ulaştı. Özellikle \$10M-\$100M arası yatırımların 370 Milyon Dolar'a ulaşmış olması, önümüzdeki birkaç yıl içinde ekosistemde yeni Unicornların sayısının artabileceğinin bir göstergesi.

Grafik4: Yıllara göre medyan yatırım miktarı

Grafik5: Yıllara göre ortalama yatırım miktarı

2022 yılı startup yatırımlarında odağın değiştiği bir yıl oldu. Dünya genelinde ortalama yatırım miktarı yaklaşık %32 azalarak 16.8 Milyon Dolar'a geriledi. Medyan yatırım miktarı ise %14 gerileyerek 3.7 Milyon Dolar oldu. Yani bir başka deyişle girişim başına yapılan yatırım miktarında gözle görülür bir düşüş yaşandı.

Türkiye'de ise girişim başına düşen yatırım miktarı 2022'de artmış gözüküyor. Yatırımların orta noktası olan **medyan**ına bakıldığında geçtiğimiz yıl, önceki yıla göre **%29'luk bir artış** yaşandığı görülmektedir. Bu da yatırım turlarının daha yüksek miktarlarla gerçekleştiğini göstermektedir. Öte yandan 2022 yılında ortalama yatırım miktarı önceki yıla göre %6 arttı. Yani, geçtiğimiz yıl girişimler, 2021'e göre daha yüksek miktarlarda yatırım aldı.

İNCELEME:

STARTUP, SCALEUP VE UNICORN

Teknoloji girişimciliği literatüründe bir girişimin yaşam döngüsünde:

'Startup' bir teknoloji girişiminin kuruluş aşamasını ifade etmektedir. Startup aşaması şirketin MVP(Minimum Viable Product)/ prototip oluşturma, ürün geliştirme, ilk kullanıcılarını ve ilk ödeyen müşterilerini edinme süreci olarak nitelendirilebilir. Kısaca girişimin ürün-pazar uyumunu aradığı dönemi temsil eder.

'Scaleup' ise bir girişimin 'ölçeklenme' veya 'büyüme' aşaması olarak tanımlanmaktadır. Yani 'Scaleup', ürün-pazar uyumunu yakalamış, düzenli gelir elde eden, daha çok müşteri edinmeye odaklanmış ve pazar payını genişletmeye çalışan girişimler olarak açıklanabilir. Scaleup'ların genellikle finans, teknoloji, pazarlama ve/veya insan kaynakları departmanlarının her birinden sorumlu ayrı yöneticilere sahip olduğu görülmektedir. Scaleup'lara bir nevi ürün-pazar uyumunu yakalamış 'başarılı Startuplar' olarak da bakılmaktadır. StartupCentrum olarak yatırım raporlarında Scaleup-Startup ayırımına daha sık yer verebilmek için **Scaleup'ları 50 veya daha fazla çalışanı olan ve toplam 5 Milyon Dolar veya üzeri yatırım almış girişimler** olarak tanımlamaktayız.

'Unicorn' terimi değerlemesi 1 Milyar Dolar'ı geçmiş girişimler için kullanılır. Unicorn'lar aynı zamanda birer Scaleup olarak değerlendirilmektedir. StartupCentrum olarak Unicorn'ları Scaleup kategorisinde saymakla beraber raporlarda Unicorn yatırımlarını ayrı olarak paylaşmaktayız. Unicornların yüksek miktarlı yatırımlar alması ve analiz yapmayı zorlaştırması nedeniyle böyle bir ayırma yer verilmektedir.

2022'de

269 Startup

\$144M yatırım aldı

\$290.000 medyan yatırım

\$575.000 ortalama yatırım

3639 çalışan*

50 Scaleup

\$452M yatırım aldı

\$4,2M medyan yatırım

\$8,7M ortalama yatırım

5331 çalışan*

3 Unicorn

\$1,14Mr yatırım aldı

\$255M medyan yatırım

\$381M ortalama yatırım

8937 çalışan*

ŞEHİRLER

Türkiye-merkezli

244

Girişim

\$683M

Yatırım aldı

Merkezi Türkiye'de olan girişimler ve yatırımını Türkiye'deki şirketi üzerinden alan girişimlerdir.

Yurtdışı-merkezli

78

Girişim

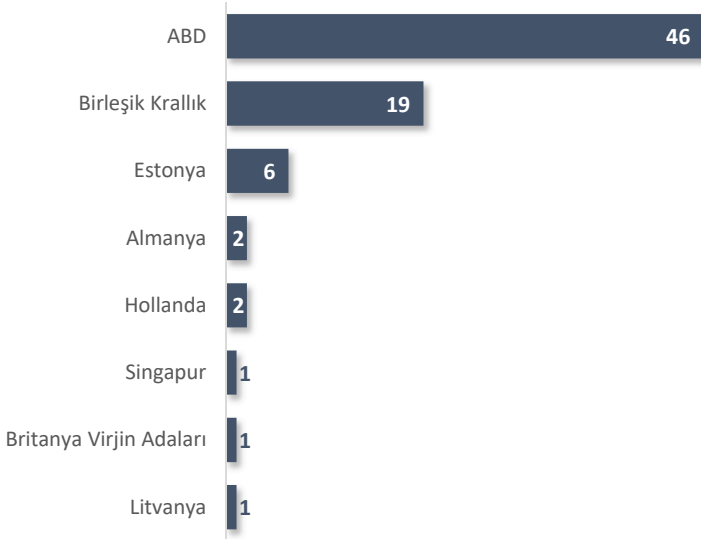
\$1.057M

Yatırım aldı

Merkezi yurt dışında olan ancak Türkiye'de doğan, operasyonlarının çoğunu Türkiye'den yöneten ve Türkiye'deki kuluçka merkezleri ve teknoparklardan faydalanmış girişimlerdir.

Türkiye'de bazı girişimler çeşitli sebeplerle merkezini yurt dışına taşımakta veya henüz kuruluş aşamasında merkezini yurt dışında kurmayı tercih etmektedir, bu girişimler yurtdışı-merkezli olarak etiketlenmiştir. 2022 yılında **yurtdışı-merkezli 78 girişim** yatırım aldı. Bu girişimler 1,06 Milyar Dolar yatırım olarak 2022'deki **yatırımların yaklaşık %61'ini oluşturdu**. Yatırım miktarının bu denli yüksek olmasının başlıca sebebi ise merkezi Hollanda'da olan Getir ve Singapur'da olan Insider'ın toplamda 889 Milyon Dolar yatırım almış olması. Bunun yanında 2022 yılında **10 Milyon Dolar ve üzeri yatırım alan 22 girişimin 10 tanesinin merkezi yurt dışında**.

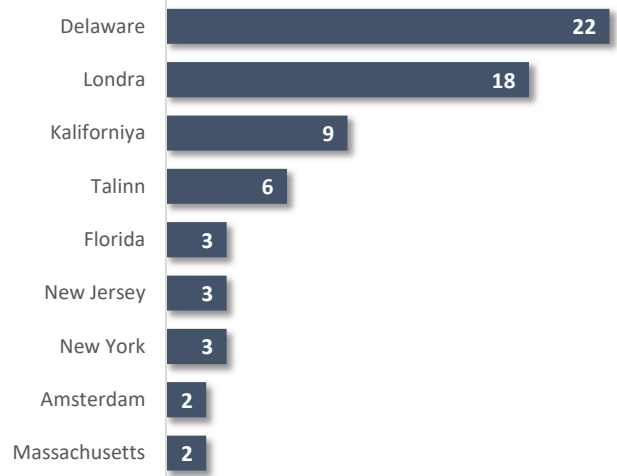
Öte yandan bu yıl yatırım alan 54 Scaleup'ın 14'ünün merkezi yurtdışında. Bu da her **4 scaleup'tan 1'inin merkezi yurt dışında** anlamına geliyor. Startaplara bakıldığında ise **268 startup'ın 64'ü, yani yaklaşık %17'sinin merkezi yurt dışında** yer alıyor. Bu veriler ışığında girişimler büyüdükçe merkezini yurt dışına taşıma meyilleri artıyor denebilir. Bunun sebepleri arasında yatırım miktarının artmasıyla birlikte yabancı yatırımcı katılımının artması ve globalleşme ile birlikte çeşitli ülkelerde ofis açma ihtiyacının doğması gösterilebilir.

Grafik6: Yurtdışı merkezli yerli girişimlerin genel merkezlerinin bulunduğu ülkeler

Merkezi yurtdışında olan girişimler ülkelere göre kıyaslandığında en çok tercih edilen ülke, 46 girişim ile ABD olarak gözüküyor. Onu takip eden ülke ise 19 girişimle Birleşik Krallık oldu. Listede 3'üncü sırada olan ülke ise Estonya.

Avrupa'nın bilgi teknolojileri merkezlerinden biri olan Estonya'da altyapıdan gündelik yaşama kadar pek çok alanda bilgi teknolojileri kullanılmaktadır. Ülke olarak bulut teknolojilerine önem vermektedir ve bunun çeşitli faydalarını görmektedir. Örneğin çıkardığı e-resindecy opsiyonu ile birlikte Estonya'ya hiç gitmeden bile startup vizesi alınabilir ve şirket kurulabilir. Son yıllarda pek girişimin gözdesi haline gelen Estonya, Türkiye'den de girişimlere ev sahipliği yapıyor. 2022 yılında yatırım alan start-upların 6'sının merkezi Estonya'da bulunuyor.

Grafik7: Yurtdışı merkezli yerli girişimlerin genel merkezlerinin bulunduğu ilk 9 bölge

Yurtdışı merkezli girişimlerin hangi şehirleri tercih ettiği incelendiğinde ise 22 girişimin Delaware merkezli olarak hizmetlerine devam ettiği görülmektedir. Onu 18 girişim ile Londra takip etmektedir.

Bölgeler ve avantajları incelendiğinde, Delaware ve Talinn'in şirket kurma süreçlerinin kolaylaştırması ve vergi avantajları nedeniyle tercih edildiği düşünülebilir. Öte yandan girişimlerin Londra ve Kaliforniya'yı tercih etmesinin sebepleri arasında Dünya'daki önemli girişimcilik merkezleri olmaları gösterilebilir. Londra Avrupa'nın en gelişmiş girişimcilik ekosistemlerinden biri olurken Kaliforniya eyaletinde ise girişimciliğin dünyadaki bir numarası Silikon Vadisi, San Francisco yer almaktadır.

ŞEHİRLER

Şehir	Şirket Sayısı	Yatırım Miktarı(\$)	Scaleup	Startup	Kitle Fonlama Yatırımı
İstanbul	246	1,69 Mr \$	43	200	25
Ankara	37	30,4 M \$	5	32	8
İzmir	14	12,2 M \$	2	12	2
Bursa	6	1,44 M \$	-	6	3
Kocaeli	6	3,93 M \$	-	6	-
Eskişehir	3	770.500 \$	-	3	1
Konya	3	891.800 \$	-	3	1
Adana	2	151.200 \$	-	2	-
Antalya	2	504.000 \$	-	2	-
Çanakkale	1	Açıklanmadı	-	1	-
Kayseri	1	547.504 \$	-	1	1
Trabzon	1	218.00 \$	-	1	1

Tablo1: Yatırım alan girişimlerin şehirlere göre dağılımı

2022 yılında en çok yatırım İstanbul'daki girişimlere yapıldı. Faaliyetlerini İstanbul'da sürdüren 246 girişim yatırım aldı. Yani geçtiğimiz yıl yatırım alan her 4 girişimden 3'ü İstanbul merkezliydi. Bu girişimler toplam 1,69 milyar dolar yatırım olarak yıl boyunca yapılan yatırımların neredeyse tamamını aldı. İstanbul dışındaki illerde bulunan girişimler ise toplam 51 milyon dolar yatırım aldı. Geçtiğimiz yıl İstanbul dışındaki girişimler 62 Milyon Dolar yatırım almıştı. Öte yandan 2021 yılında İstanbul dışından 69 girişim yatırım almıştı, 2022'de ise bu sayı 77'ye yükseldi.

2022 yılında toplam 50 Scaleup yatırım aldı. Bunlardan 43'ü İstanbul'da, 5'i Ankara'da, 2'si ise İzmir'de yer alıyor. İstanbul'daki 43 Scaleup toplamda 426,2 milyon dolar yatırım alırken, 200 Startup 119,1 milyon dolar yatırım aldı. Ankara'da ise 5 Scaleup 15,1 milyon dolar, 32 Startup 15,3 milyon dolar yatırım aldı. Öte yandan İzmir'de yatırım alan 2 Scaleup toplam 10,2 milyon dolar yatırım aldı. İzmir'deki 12 Startup ise 2 milyon doları paylaştı. 2022'de yatırım alan 3 Unicorn da Türkiye'deki faaliyetlerini İstanbul'dan yürütüyor.

Kitle Fonlama platformları üzerinden gerçekleşen 43 yatırımın 25'i İstanbul merkezli şirketlere yapılırken, 18'i (%42'si) Anadolu'daki şirketlere yapıldı. Örneğin 2022 yılında yatırım alan her 5 Ankaralı girişimden 1'i kitle fonlama platformları aracılığıyla yatırım aldı. Öte yandan bu yıl 6 girişimin yatırım aldığı Bursa'da da 3 girişim kitle fonlama yatırımı aldı. Bu platformlar, 2022 yılında Anadolu girişimlerin sermayeye erişimini kolaylaştırdı. Anadolu'daki girişimler ile ilgili dikkat çeken bir diğer durum ise neredeyse tamamının Teknoparklarla bağı var. Teknoparklar ve buralarda sunulan teşvikler özellikle Anadolu merkezli girişimler tarafından önemli bir destek mekanizması olarak kullanılıyor. Teknoparklar, sundukları desteklerin yanında girişimci ile yatırımcıların buluşma noktası olmak için de önemli bir fırsat sunuyor.

*Yurtdışı merkezli yerli girişimler Türkiye'de kurulu şirketinin ve çalışanlarının bulunduğu şehire göre sınıflandırılmıştır.

ŞEHİRLER - AVRUPA

Sıra	Şehir	Yatırım Miktarı	Değişim Oranı	Yatırım Adedi	Değişim Oranı
1	Londra	19,6 Mr \$	-%27	1006	-%33
2	Paris	9,5 Mr \$	%10	460	%4
3	Berlin	5,2 Mr \$	-%52	313	-%15
4	Stokholm	4,3 Mr \$	-%39	146	-%15
5	Münih	2,2 Mr \$	-%52	145	-%1
6	Zürih	2,1 Mr \$	%170	92	-%16
7	Amsterdam	2 Mr \$	-%51	172	-%14
8	İstanbul	1,7 Mr \$	%13	246	-%3
9	Barselona	1,4 Mr \$	-%13	140	-%22
10	Helsinki	1,3 Mr \$	%18	74	%4
11	Talinn	1,2 Mr \$	%31	69	-%10
12	Dublin	1,2 Mr \$	%20	62	-%26

Tablo2: 2022'de en çok yatırım alan Avrupa şehirleri

2022 yılında en çok yatırım yapılan ülkeler listelendiğinde Birleşik Krallık 28,7 milyar dolarla en çok yatırım yapılan ülke oldu. 2021 yılına göre Birleşik Krallık'taki yatırım miktarı 3'te 1 oranında azaldı. 2022 yılında Avrupa'da dikkat çeken ülke ise Fransa oldu. Diğer gelişmiş Avrupa ekosistemlerinden farklı olarak Fransa, hem yatırım miktarını hem de yatırım adedini artıran tek ülke oldu.

Türkiye ise 1,7 milyar dolarla en fazla fonlanan 10'uncu ülke oldu. Türkiye'deki 1,7 milyar dolar yatırımın ise neredeyse tamamı İstanbullu girişimlere yapıldı. Türkiye gibi tek şehri öne çıkan diğer ülkeler ise Finlandiya ve Estonya. Finlandiya'da Helsinki, 1,8 milyar doların 1,3 milyar dolarını aldı. Estonya'da ise Talinn, 1,3 milyar doların 1,2 milyar dolarını aldı.

Sıra	Ülke	Yatırım Miktarı	Değişim Oranı	Yatırım Adedi	Değişim Oranı
1	Birleşik Krallık	28,7 Mr \$	-%27	1824	-%33
2	Fransa	14,6 Mr \$	%8	923	%6
3	Almanya	11,3 Mr \$	-%15	864	-%7
4	İsveç	5,4 Mr \$	-%36	244	-%24
5	İsviçre	4,8 Mr \$	%37	316	-%2
6	Hollanda	3,6 Mr \$	-49%	420	-%9
7	İspanya	3,4 Mr \$	-%8	599	-%11
8	İrlanda	2 Mr \$	%5	129	-%14
9	Finlandiya	1,8 Mr \$	%6	138	-%2
10	Türkiye	1,7 Mr \$	%13	341	-%1
11	Belçika	1,7 Mr \$	%21	232	-%4
12	İtalya	1,6 Mr \$	%49	253	-%10
13	Estonya	1,3 Mr \$	%41	85	-%9

Tablo3: 2022'de en çok yatırım alan Avrupa ülkeleri

Yandaki tabloda Avrupa'da en çok fonlanan şehirlerin yatırım miktarı ve yatırım adetleri paylaşılmıştır. Buna göre Londra, yatırım miktarı 2021 yılına göre %27 azalmasına rağmen 19,6 milyar dolarla Avrupa'nın en çok fonlanan şehri oldu. Bunun yanında Londra, Avrupa'da 1000'den fazla girişimin yatırım aldığı tek şehirdi. Londra'yı sırasıyla Paris ve Berlin ekosistemleri takip etti. İstanbul ise 2022 yılında Avrupa'da en fazla yatırım alan 8'inci şehir oldu. Avrupa'da yatırımların genel olarak düştüğü bir yılda İstanbul yatırım miktarını artırarak dikkatleri üzerine çekti.

Yatırım adetlerine bakıldığında İstanbul 246 yatırımla Avrupa'da en çok yatırıma ev sahipliği şehirlerden biri oldu. İstanbul gibi 1 - 3 milyar dolar arası yatırım alan şehirlerin yatırım adetlerine bakıldığında hepsinde 200'den az yatırım olduğu görülmektedir. Bu durum İstanbul'da girişim başına yatırılan miktarın, benzeri olan diğer şehirlerden daha düşük olduğunu göstermektedir.

SEKTÖR (YATIRIM ADEDİ)

2022 yılında en çok yatırım alan sektörler önceki yıla göre pek değişmedi. Oyun, yapay zeka ve makine öğrenimi, finans ve sağlık en çok yatırım alan sektörler oldu. Oyun ve yapay zeka sektörlerinin detaylı analizlerine ilerleyen sayfalardan ulaşılabilir. Bunların ardından gelen finans sektöründe 2021'deki yatırımlarla aynı sayıda girişim yatırım aldı.

Öne çıkan bir diğer sektör ise **gıda teknolojileri** oldu. Bu dikeyde 16 girişim yatırım alırken sağlıklı gıda üretimi, bulut mutfak teknolojileri ve gıda israfını önlemeye yönelik girişimler ön plana çıkıyor.

İnsan kaynakları dikeyinde ise 15 girişim yatırım aldı. Bu girişimlerden 8'i yeni çalışan edinme dikeyine odaklanmış girişimler, bunların içinde özgeçmiş analizi yapan girişimler, sektör ve freelancer odaklı yetenek pazaryerleri, ve aday takip sistemleri var. İnsan Kaynaklarında çalışan deneyimi ve ekip yönetim araçları (performans yönetimi, vardiya yönetimi) öne çıkan diğer alt başlıklar.

01 Oyun

2022 yılında 30 oyun girişimi yatırım aldı. 2021'deki yatırım sayısı 54 olmuştur.

01 Yapay Zeka ve Makine Öğrenimi

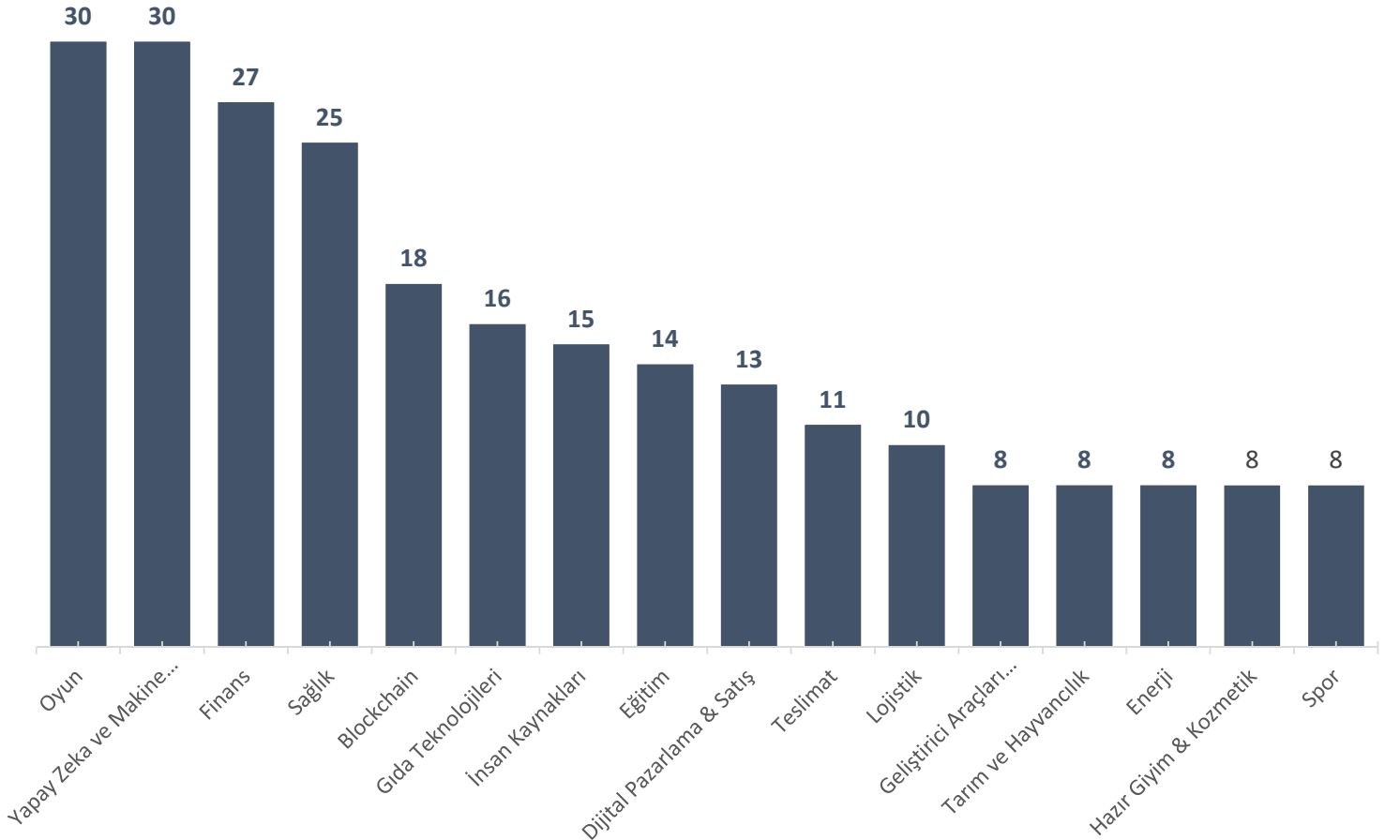
2022 yılında 30 yapay zeka ve m. öğrenimi girişimi yatırım aldı. 2021'de yatırım sayısı 46 olmuştur.

03 Finans

2022 yılında 27 finans girişimi yatırım aldı. 2021'de de yatırım sayısı 27'yd.

04 Sağlık

2022 yılında 25 sağlık girişimi yatırım aldı. 2021'de yatırım sayısı 22 olmuştur.

Grafik8: 2022 yılında yatırım almış Türk girişimlerin sektör dağılımı (adet)

SEKTÖR (YATIRIM MİKTARI(\$))

2022 yılında teslimat sektörü 774 Milyon Dolar'la en çok yatırım yapılan sektör oldu. 11 yatırımın gerçekleştiği sektörde 6 girişim hızlı gıda teslimatı dikeyinde çalışıyor. Hızlı gıda teslimatı dikeyinde Getir'in aldığı 768 Milyon Dolar öne çıkarken bu dikeyde çalışan diğer girişimler toplam 4,2 Milyon Dolar yatırım aldı. Teslimat sektöründeki 11 yatırımın 5'i ise yurtiçi/yurtdışı ürün teslimatı dikeyinde çalışan girişimlere yapıldı. Bu 5 girişim toplamda 2,2 Milyon Dolar yatırım aldı.

2022 yılında 127 Milyon Dolar yatırımla en çok yatırım yapılan bir başka sektör dijital pazarlama ve satış oldu. Bu dikeyde 13 girişim yatırım alırken Insider'ın aldığı 121 Milyon Dolar öne çıkan yatırım oldu. Insider aldığı 121 Milyon Dolar yatırım ile değerlemesini 1,1 Milyar Dolar'a çıkararak 2022 yılında Unicorn oldu. Insider dışında yatırım alan 12 girişim 6,6 Milyon Dolar'ı bölüştü. Bu girişimlerin içinde cold mailing, çok kanallı pazarlama araçları, CRM & ERP sistemleri ve dijital signage platformları yer alıyor.

2022 yılına damga vuran sektör **blokzincir (blockchain)** oldu. 2021 yılında blokzincir dikeyinde 7 girişim yatırım alırken bu yıl 18 girişim yatırım aldı. Bu girişimlerden 10'u oyun dikeyinde, 3'ü finans dikeyinde çalışıyor. Bunun yanında girişimler metaverse, web3 ve NFT dikeylerinde de hizmetler sunmaktadır. Blokzincir dikeyinde çalışan girişimler toplam 90,3 milyon dolar yatırım aldı.

01 Teslimat

2022 yılında teslimat girişimleri 774 Milyon Dolar (Getir:768M\$) yatırım aldı. 2021'de ise 430 Milyon Dolar (Getir:428M\$) yatırım alınmıştı.

02 Oyun

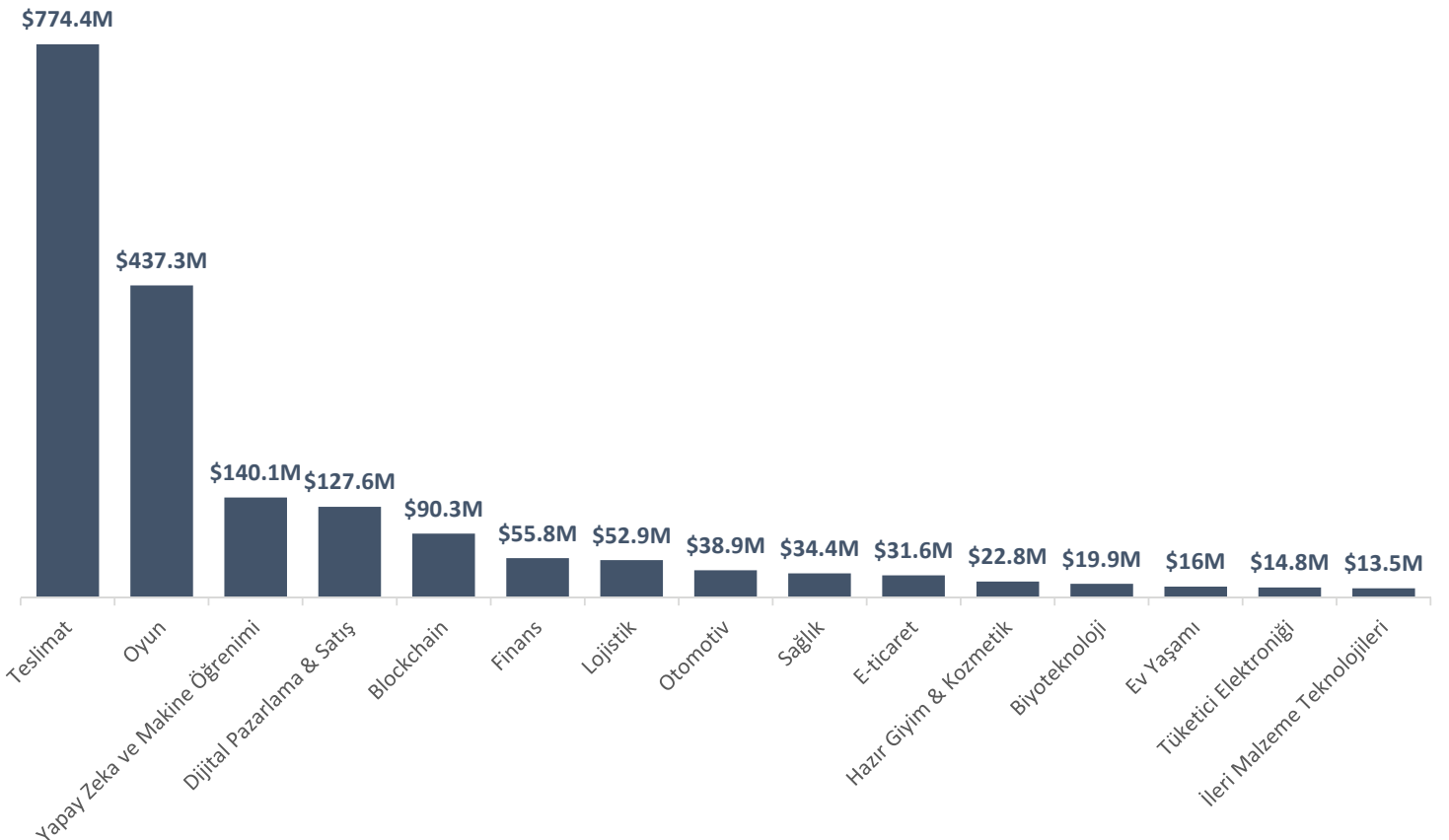
2022 yılında teslimat girişimleri 437 Milyon Dolar yatırım aldı. 2021'de ise 266 Milyon Dolar yatırım alınmıştı.

03 Yapay Zeka ve Makine Öğrenimi

2022 yılında teslimat girişimleri 140 Milyon Dolar yatırım aldı. 2021'de ise 55 Milyon Dolar yatırım alınmıştı.

04 Dijital Pazarlama & Satış

2022 yılında teslimat girişimleri 128 Milyon Dolar yatırım aldı. 2021'de ise 4,2 Milyon Dolar yatırım alınmıştı.

Grafik9: 2022 yılında yatırım almış Türk girişimlerin sektör dağılımı (miktar,\$)

OYUN SEKTÖRÜ

	2021	2022
Yatırım Adedi	54	30
Yatırım Miktarı (\$)	266M \$	437M \$
En Yüksek Yatırım	205M \$ (Dream Games)	255M \$ (Dream Games)
Medyan (\$)	337.000\$	1 M \$
İlk kez yatırım alan girişim sayısı	44	22

Tablo4: Oyun sektörü yatırımları 2021-2022

2021 yılında en çok konuşulan sektör şüphesiz oyun olmuştur. 2022 yılında ise oyun yatırımları biraz hız kesti. 2021 yılında 54 oyun girişimi yatırım almıştı, **2022'de** bu sayı **30'a geriledi**. Yatırımların sayısı azalsa da yatırım miktarlarının arttığını söylemek mümkün. 2021 yılında oyun sektörüne 266 Milyon Dolar yatırım yapılmıştı. 2021'de 10 Milyon Dolar üzeri 3 yatırım gerçekleşmişti (Dream Games (50M\$+155M\$), Libra Softworks(30M\$)). Bu yıl ise 10 Milyon Dolar üzeri 5 yatırım turu gerçekleşti ve toplamda **437 Milyon Dolar** yatırım yapıldı. 2022 yılında 10 Milyon Dolar üzeri yatırım alan girişimler Dream Games(255M\$), Spyke Games(55M\$), Manc Games(50M\$), Ace Games(33M\$) ve Metaverse Game Studios(10M\$) oldu. 2021 yılında yatırım alan oyun girişimlerden 8'i 2022 yılında da yatırım aldı.

Oyun, 2022 yılında en çok yatırım alan sektörler arasında olsa da 2021'e göre yatırımların odağında değişiklik yaşandı. 2021 yılında mobil casual/hypercasual türünde oyunlara ilgi yükseldi, bu yıl ise **blokzincir(blockchain)/web3 tabanlı oyunlara olan ilgi oldukça arttı**. Bu yıl gerçekleşen **30 yatırımdan 12'si blokzincir tabanlı** oyunlara yapıldı. 2021'de ise 54 yatırımın 6'sı blokzincir tabanlı oyunlara yapılmıştı. 2022'de yatırım alan 12 blokzincir tabanlı oyunun 4'ü sadece mobil odaklı oyunlar çıkartırken 2'si mobil & PC, kalan 6 girişim ise PC & VR odaklı oyunlar dikeyinde çalışıyor. Blokzincir oyunlarından 4'ünün ise aynı zamanda P2E (PlayToEarn) tipinde oyunlar ürettiği tespit edilmiştir.

Öte yandan mobil casual/hypercasual oyunlara olan ilgi hala devam ediyor. 2022'de **mobil casual/hypercasual oyunlar üreten 16 girişim** yatırım aldı. Bu girişimlerden 1'i aynı zamanda blokzincir teknolojisi kullanıyor.

Oyun sektöründe bu yıl yatırım alan 30 girişim toplamda **654* kişiyi istihdam** ediyor.

YAPAY ZEKA & MAKİNE ÖĞRENİMİ

	2021	2022
Yatırım Adedi	46	30
Yatırım Miktarı (\$)	55 M \$	140 M \$
En Yüksek Yatırım	25M \$ (Intenseye)	121M \$ (Insider)
Medyan (\$)	250.000\$	400.000 \$
İlk kez yatırım alan girişim sayısı	22	15

Tablo5: Yapay zeka ve makine öğrenimi yatırımları 2021-2022

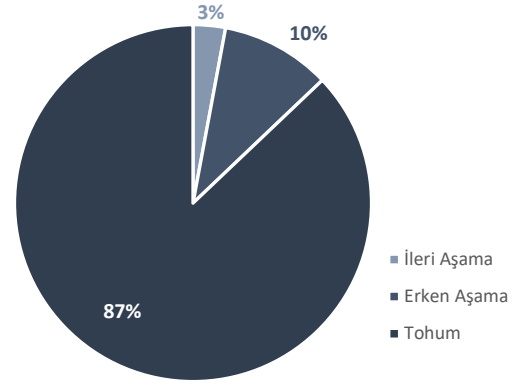
Yapay zeka ve makine öğrenimi dikeyinde çalışan 30 girişim 2022 toplam 140 milyon dolar aldı. En yüksek yatırım 121 milyon dolarla Insider'a aitken kalan girişimlerden 4'ü 1-5 milyon dolar arası yatırım aldı. Kalan yatırımlar ise 1 milyon doların altındaydı.

Yapay zeka ve makine öğreniminin kesiştiği diğer sektörler bakıldığında öne çıkan sektörler 4 girişim le dijital pazarlama & satış dikeyi, 3 girişimle sağlık dikeyi ve 2 girişimle enerji dikeyi oldu.

Girişimler kullandıkları teknoloji kırımları incelendiğinde; 12 girişimin öngörü & veri analitiği, 6'sının görüntü işleme, 5'inin makine öğrenmesi, 3'ünün doğal dil işleme, 2'sinin optimizasyon ve yine 2'sinin akıllı platformlar üzerine yoğunlaştığı görülmüştür.

YATIRIM AŞAMASI

2022 yılında yapılan yatırımların %87'si tohum aşamasında gerçekleşti. Bu yıl seri A öncesi köprü turlarının sayısında belirgin bir artış yaşandı. Bu da önümüzdeki yıl seri A ve Seri B (erken aşama) yatırımlarda bir artış olabileceğini gösteriyor. Erken aşama yatırımlarda miktarların daha büyük olduğu göz önünde bulundurulursa 2023 yılında yabancı yatırımcıların sayısında bir artış ve daha fazla sayıda yatırımcının ortak yatırım yaptığı görülebilir. 2022'de tohum aşamasında 297 turda 282 Milyon Dolar yatırım yapıldı, medyan yatırım miktarı ise 300 Bin Dolar oldu. Öte yandan erken aşamada 34 yatırım turunda 218 Milyon Dolar yapıldı. İleri aşamada ise 10 yatırımda 1,24 Milyar Dolar yatırım yapıldı.

Grafik10: Yatırım turlarının aşama dağılımı

	Yatırım Adedi	Yatırım Miktarı(\$)	Medyan Yat. Miktarı(\$)	Ort. Yatırım Miktarı(\$)
TOHUM	297 yatırım	\$281.5 M	\$300.000	\$1.06 M
ERKEN AŞAMA	34 yatırım	\$218.4 M	\$2.25 M	\$6.86 M
İLERİ AŞAMA	10 yatırım	\$1.24 Mr	\$17.5 M	\$124,9 M

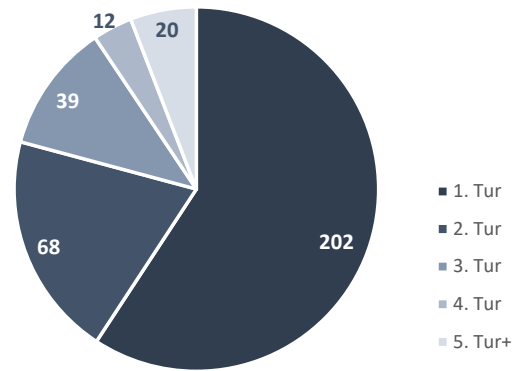
YATIRIM TURU

2022 yılında 202 girişim ilk kez yatırım aldı. 2021 yılında ise 203 girişim ilk kez yatırım almıştı.

2022 yılında;

- 18 oyun,
- 16 finans,
- 12 sağlık,
- 10 insan kaynakları,
- 10 eğitim girişimi

ilk kez yatırım aldı.

Grafik11: Girişimlerin 2022'de kapattığı turların dağılımı

\$186.5M

Yatırım Miktarı

2022 yılında ilk kez yatırım alan girişimlerin toplam yatırım miktarı

\$269.300

Medyan Yatırım Miktarı

2022 yılında ilk kez yatırım alan girişimlerin medyan yatırım miktarı

\$1.02M

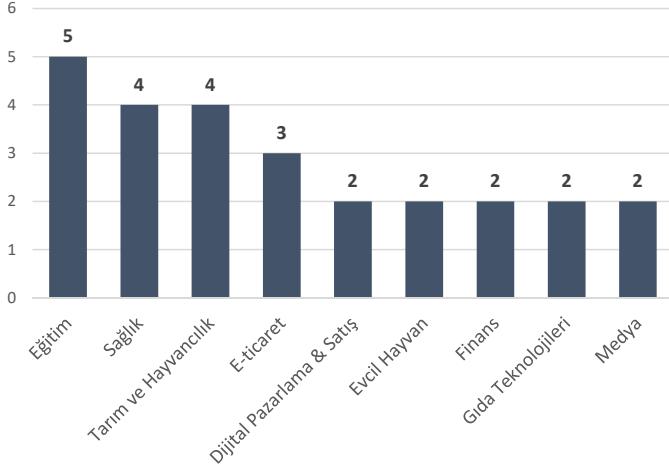
Ort. Yatırım Miktarı

2022 yılında ilk kez yatırım alan girişimlerin ortalama yatırım miktarı

KİTLE FONLAMA

Kitle fonlama platformları için hareketli bir yıl geride kaldı. 2022'de platform sayısı 7'ye yükseldi. Bu 7 platformda toplam 56 yatırım listelendi. Bunlardan 43'ü başarıyla sonuçlanırken 13'ü hedeflediği tutara ulaşamadı.

8 şehirden girişim yatırım aldı. Bunlar; İstanbul(25), Ankara(8), Bursa(3), İzmir(2), Eskişehir(1), Kayseri(1), Konya(1), Trabzon(1)

Grafik12: Kitle fonlama yatırımı alan girişimlerin sektör dağılımı

₺2,6M

Medyan Y.Miktari

Yatırımların medyanı değeri 2,6 Milyon TL oldu. Bu da yaklaşık 155.000 Dolar'a eşit.

43

Yatırım

2022 yılında kitle fonlama platformları üzerinden 22 yatırım gerçekleşti.

₺201,8M

Yatırım Miktarı

2022 yılında kitle fonlama platformları üzerinden 201,8 Milyon TL yapıldı. Bu da yaklaşık 10.8 Milyon Dolar'a eşit.

₺4,7M

Ortalama Y.Miktari

Girişimler ortalama 4,7 Milyon TL yatırım aldı. Bu da yaklaşık 266.000 Dolar'a eşit.

KİTLE FONLAMA PLATFORMLARI

Türkiye'de aktif olarak yatırım yapılabilen 7 kitle fonlama platformu vardır. Aşağıdaki tabloda bu platformların 2022 yılı bilgileri paylaşılmıştır.

Platform	Fonlamaya Çıkan Girişim Sayısı	Başarılı Fonlama	Başarısız Fonlama	Devam Eden*	Yatırım Miktarı
Fonbulucu	41	32	8	1	144,6 M TL
Fonangels	8	6	-	2	29,4 M TL
Fongogo	6	2	4	-	10,6 M TL
StartupBurada	3	2	-	1	8,2 M TL
Fonlabüyüsün	2	1	-	1	9 M TL
Efonla	2	-	1	1	-
Basefunder	1	-	-	1	-

Tablo6: Kitle fonlama platformlarının 2022 performansı

*1 Ocak 2023 itibarıyla devam eden yatırım turlarını içerir.

**Platformların sitelerindeki bilgilere göre hazırlanmıştır.

YATIRIMCILAR

633

Yatırımcı

Tüm yatırımcı tipleri dahil, 2022'de en az 1 yatırım yapmış yatırımcı sayısı

326

Bireysel Yatırımcı

2022'de en az 1 yatırım yaptığı tespit edilen bireysel/melek yatırım ağı sayısı

307

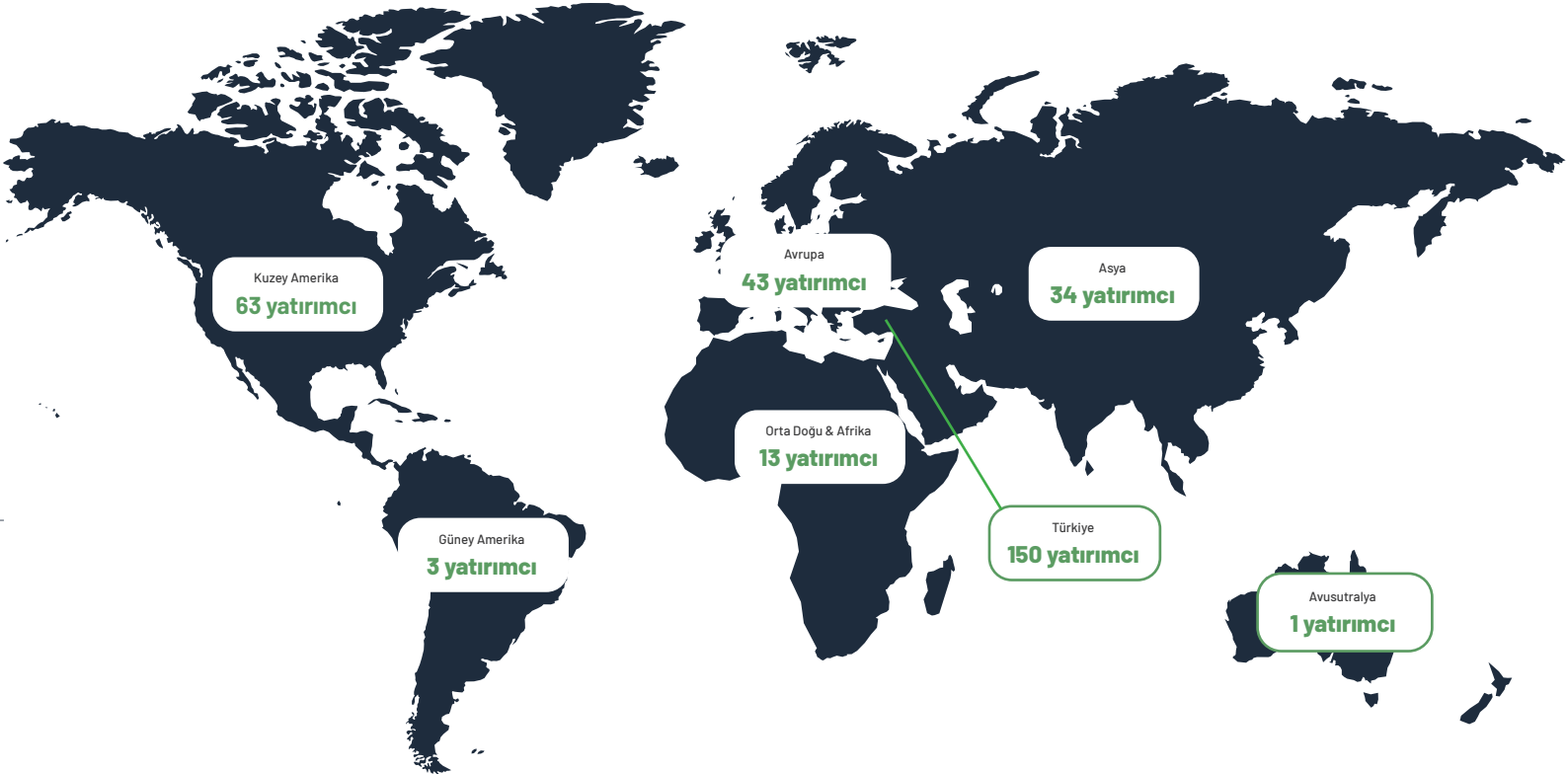
Kurumsal Yatırımcı

2022 en az 1 yatırım yaptığı tespit edilen kurumsal yatırımcı sayısı

2022 yılında gerçekleşen 341 yatırım turuna en az 633 yatırımcı katıldı. Bunlardan 315'i bireysel yatırımcılardan 11'i ise melek yatırım ağlarından oluşuyor. Bireysel yatırımcıların 304'ü Türkiye'de, 6'sı Avrupa, 6'sı Orta Doğu & Afrika, 4'ü Amerika, 4'ü Asya ve 1'i Avustralya'da yaşıyor. Melek yatırım ağlarının ise 10'u Türkiye, 1'i ABD merkezli. Bireysel yatırımcılar/melek yatırım ağları 2022'de 84 yatırıma liderlik etti. Bu da 2022'de yapılan neredeyse her 4 yatırımdan 1'inde en az bir bireysel yatırımcı/melek yatırım ağı lider olarak yer almış anlamına geliyor.

Öte yandan, 2022'de 341 yatırım turunda 307 kurumsal yatırımcı yer aldı. Bu yatırımcıların kıta dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir. 2022 yılında yabancı yatırımcıların ekosisteme olan ilgisi yüksekti. Yerli girişimlere yatırım yapan 307 kurumsal yatırımcının 157'si yurtdışı, 150'si ise Türkiye merkezliydi. Bu yıl yerli girişimlere yatırım yapan yabancı kurumsal yatırımcı sayısı Türkiye'deki yatırımcı sayısını geçti.

2022'de en çok ABD merkezli kurumsal yatırımcılar yerli girişimlere rağbet gösterdi. ABD merkezli 63 yatırım şirketi yerli girişimlere yatırım yaparken, bu yatırımcılar 21 yatırıma liderlik etti. Onu Avrupa merkezli 43 yatırımcı takip etti, Avrupalı yatırımcılar 26 tur liderlik etti. Asya'dan ise 34 yatırımcı yerli girişimlere yatırım yaptı, 9 tura liderlik ettiler. Asyalı yatırımcıların liderlik ettiği ve katıldığı tur sayısının az olmasının sebepleri arasında blokzincir ve kripto para dikeylerinde çalışan bazı girişimlerin 10'dan fazla yatırımcıya sahip olması ve bunların büyük bir kısmı Asya'dan olması gösterilebilir.

YATIRIMCI LİSTESİ

2022 yılında Türkiye'deki yatırımcıların kaç girişime toplam ne kadar yatırım yaptığı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Renkli işaretli satırlar, yatırımcılar tarafından teyit edilmiş bilgilerdir. Listedeki diğer yatırımlar ise verisetimize göre düzenlenmiştir. Listede 'diğer' olarak belirlenen kısım 'yabancı kurucu ortaklı devam yatırımı' ve 'exit edilen girişimleri' kapsamaktadır.

Yatırımcı	Türk Kuruculu Yeni Yatırım	Yabancı Kuruculu Devam Yatırım	Türk Kuruculu Yeni Yatırım	Yerli/yabancı fonlar	Diğer	Toplam İşlem Adedi	Total Investment Amount
Re-Pie Portföy	24	5	4	6	1	40	62 M \$
APY Ventures	14		11	1		26	4,6 M \$
Yıldız Ventures			3	18		21	20,1 M \$
Boğaziçi Ventures	11		7			18	56 M ₺
Keiretsu Forum Türkiye	11					11	20 M+ ₺
Eksim Ventures	4		1	4	1	10	1,6 M \$
Aktif Ventures	6		1	2		9	1 M \$
StartersHub	5		1	1	2	9	
Angel Effect	7		1			8	270.000 \$
EGİAD Melekleri	4			1		5	500.000 \$
Growth Circuit	5					5	600.000 \$
Gözde Tech Ventures	1	2			1	4	700.000 \$
ScaleX Ventures	3		1			4	670.000 \$
Kültepe Yatırım	2		2			4	
Arz Portföy	3					3	4,7 M \$
KT Portföy	3					3	670.000 \$
ACT Ventrue Partners	1	1			1	3	1 M \$
Turkcell GSYF	2					2	
Alesta Yatırım	13					13	
Türkiye Kalkınma Fonu	7				5	12	112 M ₺
Startupfon	9	1				10	
500 Emerging Europe	9					9	
Finberg	9					9	
TechOne	8					8	
212 VC	3	4				7	13 M \$
Geometry Venture Dev.	6					6	
Leap Investment	6					6	
Domino Ventures	6					6	
Galata Business Angels	5					5	
hiVC	5					5	
Lima Ventures	5					5	
Paribu Ventures	5					5	

Tablo7: 2022'de yatırım yapan yerli yatırımcıların performansı

YATIRIMCI LİSTESİ

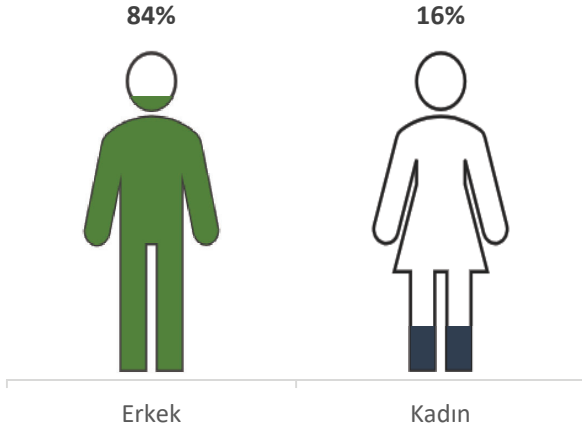
Yatırımcı	Türk Kuruculu Yeni Yatırım	Yabancı Kuruculu Devam Yatırım	Türk Kuruculu Yeni Yatırım	Yerli/yabancı fonlar	Diğer	Toplam İşlem Adedi	Total Investment Amount
Sabancı Ventures	5					5	
Twozero Ventures	5					5	
ARYA WIP	4					4	
Diffusion Capital Partners	4					4	
Esas Ventures	4					4	
Logo VC	3					3	
Maxis Yenilikçi GSYF	3					3	
QNBAYOND Ventures	3					3	
Revo Capital	3					3	
Sankonline	3					3	
ŞirketOrtağım Melek Y.A.	3					3	
Techmine	3					3	
TR Angels	3					3	
4Minds Capital	3					3	
Ak Portföy	2					2	
B4YO Capital	2					2	
D4 Ventures	2					2	
Eczacıbaşı Momentum	2					2	
Heaventures	2					2	
Hedef GSYO	2					2	
İTK Ventures	2					2	
Ludus VC	2					2	
Oyak Yatırım	2					2	
Q Angels	2					2	
Tamer Capital	2					2	

Tablo7: 2022'de yatırım yapan yerli yatırımcıların performansı

*Yukarıdaki tablo 1'den fazla yatırımı olduğu tespit edilen yatırım şirketleri kapsamaktadır.

KURUCU ORTAKLAR

2022 yılında yatırım alan 322 girişimin toplam 633 kurucu ortağı var. 633 kurucu ortağın 105'i (%16) kadın, 557'si (%84) erkeklerden oluşmaktadır. 2020 yılında yatırım alan girişimlerin kurucu ortaklarının %11,3'ü kadınlardan oluşurken, 2021 yılında bu oran %10'a düşmüştü. 2022 yılında ise yatırım alan girişimlerde kadın kurucu ortak sayısında bariz bir artış yaşandı. Geçtiğimiz yıl en az 1 kadın kurucu ortağa sahip 82 girişim 322 Milyon Dolar yatırım aldı. Bu girişimlerden 6'sı 10 Milyon Dolar ve üzeri yatırım aldı: Insider (121M\$), Spyke Games(55M\$), VavaCars(37M\$), Modanisa(20M\$), Massive Bio(16.5M\$) ve Armut/ProntoPro (15M\$).

82

Girişim

2022 yılında en az 1 kadın kurucu ortağa sahip 82 girişim yatırım aldı. Bunlar 23'ü sadece kadın kurucu ortağa sahip.

\$322M

Yatırım Miktarı

2022 yılında en 1 kadın kurucu ortağa sahip girişimler 322 Milyon Dolar yatırım aldı. Sadece kadın kurucu ortağı olan girişimler ise 13,4 Milyon Dolar yatırım aldı.

Üniversite	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
Boğaziçi Üniversitesi	60	17	9	86
İstanbul Teknik Üniversitesi	56	14	3	73
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	45	19	6	70
Marmara Üniversitesi	39	9	3	51
Bilkent Üniversitesi	33	5	2	40
Koç Üniversitesi	33	5	1	39
İstanbul Üniversitesi	31	6	2	39
Anadolu Üniversitesi	25	6	1	32
Bahçeşehir Üniversitesi	17	13		30
Yıldız Teknik Üniversitesi	17	9	1	27
Sakarya Üniversitesi	12	6		18
İstanbul Bilgi Üniversitesi	6	11	1	18
Hacettepe Üniversitesi	12	3	1	16
Yeditepe Üniversitesi	8	4	2	14
Ankara Üniversitesi	11	1		12
Beykent Üniversitesi	8	4		12
Uludağ Üniversitesi	10	1		11
Dokuz Eylül Üniversitesi	8	3		11
Sabancı Üniversitesi	10			10
Ege Üniversitesi	7	2	1	10
Kocaeli Üniversitesi	6	2	1	9
Galatasaray Üniversitesi	6	3		9

Tablo8: 2022'de yatırım alan girişimlerin kurucu ortaklarının mezun oldukları okullar

Yandaki tabloda 2022 yılında yatırım alan girişimlerin kurucu ortaklarının mezun oldukları üniversitelerin lisans, yüksek lisans ve doktora derecelerine göre ayrılmış hali gösterilmiştir..

Bu tabloya göre yatırım alan girişimlerin kurucu ortaklarının mezun olduğu okullara bakıldığında Boğaziçi Üniversitesi'nin bu yıl da başı çektiği görülmektedir. Boğaziçi Üniversitesi'ni İTÜ, ODTÜ ve Marmara Üniversitesi takip etmektedir. Görüldüğü üzere listenin ilk 4 sırasını devlet üniversiteleri oluşturmaktadır.

2022'de yatırım alan girişimler içinde en çok girişimciye sahip vakıf üniversitesi Bilkent Üniversitesi oldu, onunla neredeyse aynı sayıda mezun veren diğer vakıf üniversitesi ise Koç Üniversitesi oldu.

2022 YILINDA

STARTUP HUKUKU'NU İLGİLENDİREN MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

Hazırlayan:

**YAŞAR
LAW
OFFICE**

STARTUP HUKUKU DÜZENLEMELERİ - 2022

1) Bireysel Katılım Yatırımcısı Teşvikinin Yürürlük Süresi ve Üst Sınırı Güncellendi

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na ("GVK") geçici 82. madde eklenmiş ve bireysel katılım yatırımcısı gerçek kişilerin girişim şirketlerine yapacağı yatırımın %75'ini (ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ile KOSGEB tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş şirketlere yapacağı yatırımın %100'ünü) gider olarak göstererek gelir vergisi matrahlarından indirebilmeleri sağlanmıştı. 09.11.2022'de GVK'da yapılan değişiklik ile bireysel katılım yatırımcısına tanınan teşvik uygulaması 31.12.2027'ye kadar uzatılmış ve yıllık indirim tutarı üst sınırı 1.000.000 TL'den 2.500.000 TL'ye yükseltilmiştir.

2) Kitle Fonlamasındaki Eşikler Güncellendi

Kitle Fonlaması Tebliği (III-35/A.2), 27.10.2021 tarihli, 31641 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve paya dayalı kitle fonlaması ile borca dayalı kitle fonlaması bu Tebliğ'de birlikte düzenlenmişti. Sermaye Piyasası Kurulunun 2022/74 sayılı Bülteni ile Kitle Fonlaması Tebliği m. 5/1'deki platformların kuruluş ve listeye alınması için gerekli asgari sermaye 1.362.000 TL'den 5.000.000 TL'ye, m. 15/1 ve 18/1'deki nitelikli yatırımcı olmayan gerçek kişilerin yatırım sınırları sırasıyla 68.100 TL ve 272.400 TL'den 150.000 TL ve 600.000 TL'ye, m. 18/2'deki nitelikli yatırımcı olmayan gerçek kişilerin borçlanmaya dayalı kitle fonlamasıyla yapabileceği azami yatırım tutarı 27.240 TL'den 60.000 TL'ye, m. 16/5'teki paya dayalı kitle fonlamasında fon talep tutarı sınırı 1.362.000 TL'den 3.000.000 TL'ye, m. 21/4 ve m. 22/4'teki paya ve borçlanmaya dayalı kitle fonlamasında toplanan fon tutarı sınırı 1.362.000 TL'den 3.000.000 TL'ye yükseltilmiştir.

3) Teknokentler ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde Faaliyet Gösteren Şirketlere Girişim Şirketlerine Yatırım Yatırım Yapma Yükümlülüğü Getirildi

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ("Teknokent Kanunu") ile teknoloji geliştirme bölgelerinde ("Teknokent") faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin münhasıran Teknokent'teki yazılım, tasarım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançların 31.12.2028 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulmasına ("Teknokent Muafiyeti") karar verilmişti. Ayrıca 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ("Ar-Ge ve Tasarım Kanunu") ile Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde ("Ar-Ge ve Tasarım Merkezi") gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamının gelir ve kurumlar vergisine tabi kazancın tespitinde indirim konusu yapılmasına ("Ar-Ge İndirimi") karar verilmişti.

Teknokent Kanunu ile Ar-Ge ve Tasarım Kanunu'ndaki değişiklikler ile Teknokent Muafiyeti'nden ve Ar-Ge İndirimi'nden yararlanan şirketlere, girişim şirketlerine yatırım yapma zorunluluğu getirilmiştir. Şöyle ki, 01.01.2022 tarihinden itibaren Teknokent Muafiyeti'ne tabi olan kazançları veya Ar-Ge İndirimi'nden yararlandırılma tutarı 1.000.000 TL ve üzeri olan vergi mükellefleri, bu tutarın %2'si ile geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarını satın almakla veya bu kazançlarının %2'sini girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına ya da Teknokent Kanunu kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak koymakla yükümlü kılınmıştır ("Yatırım Yapma Yükümlülüğü"). Bu yükümlülüğe uyulmaması halinde Teknokent Muafiyeti'ne tabi tutulan kazancın veya Ar-Ge İndirimi'ne konu edilen tutarın %20'si, ilgili yılda yararlanılan gelir ve kurumlar vergisi istisnası kapsamı dışında tutulacak ve vergi ziyai cezası uygulanmadan zamanında alınmayan vergi tarh edilecektir.

STARTUP HUKUKU DÜZENLEMELERİ - 2022

4) Girişim Sermayesi Yatırım Fonları ve Ortaklıkları ile **Girişim Şirketlerine Yapılan Yatırımlara Vergi İndirimi Getirildi**

Yukarıda açıklanan Yatırım Yapma Yükümlülüğü uyarınca yapılan yatırım tutarının gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahından indirilebileceğine de değinmek gerekmektedir. Şöyle ki, Teknokent Kanunu geçici 4. maddesi uyarınca, Teknokent'te faaliyette bulunan işletmelere sağlanan sermaye desteği, (Teknokent Kanunu'nda sayılan diğer şartların da sağlanması şartıyla) gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahından indirilebilecektir. Böylece, Yatırım Yapma Yükümlülüğü'ne tabi mükellef, Teknokent Kanunu kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye koymayı tercih ederse yatırım yaptığı tutar kadar gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahından indirim gidebilecektir. Aynı şekilde, GVK m. 89/1-12 ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK") m. 10/1-g uyarınca, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak koymak veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarını satın almak amacıyla ayrılan girişim sermayesi fonu, (KVK ve GVK'da sayılan diğer şartların da sağlanması şartıyla) gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahından indirilebilecektir. Böylece, Yatırım Yapma Yükümlülüğü'ne tabi mükellef, girişim sermayesi yatırım fonu paylarını satın almayı ya da girişim sermayesi yatırım ortaklığına sermaye koymayı tercih ederse yatırım yaptığı tutar kadar gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahından indirim gidebilecektir. Sonuç olarak, Yatırım Yapma Yükümlülüğü uyarınca yatırım yapan vergi mükellefi, aynı zamanda yaptığı yatırım tutarında gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahından indirim elde edecektir.

5) Teknokentler ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde Faaliyet Gösteren Şirketlere Tanınan **Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinin Kapsamı Genişletildi**

Teknokent Kanunu uyarınca Teknokent'te çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin tamamının; Ar-Ge ve Tasarım Kanunu uyarınca ise Ar-Ge ve Tasarım Merkezinde çalışan personelin bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin (i) doktoralı olanlar ile desteklenecek program alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için %95'inin, (ii) yüksek lisanslı olanlar ile desteklenecek program alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için %90'ının ve (iii) diğerleri için %80'inin verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edileceği düzenlenmiş ve böylece bu teşvikle girişim şirketlerinin personel giderleri azaltılmıştı.

Bununla birlikte, gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında Teknokent'te veya Ar-Ge ve Tasarım Merkezinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin %50'sini aşmamak kaydıyla Teknokent'te veya Ar-Ge ve Tasarım Merkezi dışında geçirilen sürelerin de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirileceği düzenlenmişti. Dışarıda geçirilecek çalışma süresinin toplam çalışma süresine oranı, 21.07.2022 tarihli, 31889 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5806 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile %50'den %75'e yükseltilmiştir. Bu doğrultuda, örneğin, bir işverenin 10 personeli aylık çalışma süresinin tamamını Teknokent'teki şubesinde, 30 personeli aylık çalışma süresinin tamamını dışarıda geçirmekteyse, 5806 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'ndan önce (%50 oran uyarınca) Teknokent'teki 10 personel ve dışarıdaki 10 personel için bu teşvik uygulanabiliyorken artık (toplam personel sayısının %75'ine tekabül eden) dışarıda çalışan 30 personelin tamamı için bu teşvikten faydalanılabilmektedir.

STARTUP HUKUKU DÜZENLEMELERİ - 2022

6) Portföy Yönetim Şirketlerine Elektronik Sözleşme Düzenleme İmkânı Sağlandı

Aracı Kurumlar ve Portföy Yönetim Şirketleri Tarafından Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Tebliğ (III-42.1) ("Uzaktan Kimlik Tespiti ve Elektronik Sözleşme Tebliği"), 08.02.2022 tarihli, 31744 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve 08.03.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Uzaktan Kimlik Tespiti ve Elektronik Sözleşme Tebliği ile aracı kurum ve portföy yönetim şirketlerine uzaktan müşteri edinimi imkânı getirilerek bu süreçte uygulayabilecekleri uzaktan kimlik tespiti yöntemlerine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Böylece, müşteri kimliğinin tespit edilmesini takiben sunulacak hizmetlere ilişkin mesafeli olsun veya olmasın bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden yazılı şeklin yerine geçecek şekilde ya da mesafeli olarak sözleşme ilişkisinin kurulması mümkün kılınmış ve bu sözleşmenin kurulması esasları da anılan Tebliğ ile hüküm altına alınmıştır.

7) Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralma İşlemlerinde Teknoloji Teşebbüslerinin Ciro Eşikleri Kaldırıldı

2022/2 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/4)de ("Birleşme ve Devralmalar Tebliği") Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ ("2022/2 sayılı Tebliğ"), 04.03.2022 tarihli, 31768 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve 04.05.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 2022/2 sayılı Tebliğ'in getirdiği değişiklik ile teknoloji teşebbüsleri Birleşme ve Devralmalar Tebliği'nde ilk kez tanımlanmıştır. Ayrıca, Türkiye coğrafi pazarında faaliyet gösteren veya Ar-Ge faaliyeti olan ya da Türkiye'deki kullanıcılara hizmet sunan teknoloji teşebbüslerinin devralınmasına ilişkin işlemlerde hedef şirket olan teknoloji teşebbüsü bakımından Birleşme ve Devralmalar Tebliği'nde öngörülen ciro eşiklerinin aranmayacağı düzenlenmiştir. Böylece, cirosu 250 milyon TL'nin altında kalan teknoloji teşebbüslerinin devralınmasına yönelik işlemlerin de büyük ölçüde Rekabet Kurumu denetimine tabi olması ve teknoloji teşebbüslerine yönelik öldürücü devralmaların önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

8) Elektronik Ticaret Mevzuatındaki Gelişmeler

Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 07.07.2022 tarihli, 31889 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve elektronik ticaret alanında önemli değişiklikler getirmiş ve bu değişikliklerin önemli bir kısmı 01.01.2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu değişiklik ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ("ETAHS"), elektronik ticaret hizmet sağlayıcı ("ETHS"), elektronik ticaret ortamı, elektronik ticaret pazar yeri, net işlem hacmi ve ekonomik bütünlük tanımlanmış; seyahat acenteleri, bireysel emeklilik, bankacılık, sigortacılık, finansal kiralama, sermaye piyasaları, ödeme hizmetleri ve elektronik haberleşme ile şans oyunları alanlarında faaliyet gösterenlerin ETAHS ve ETHS olarak kabul edilmeyeceği düzenlenmiştir.

Ayrıca, ETAHS'lere ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin ürünlerini satmamak veya satışına aracılık etmemek, bu ürünlerin farklı elektronik ticaret ortamlarında satışa sunulması halinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunmamak ve birbirinin tanıtımını yapmamak ve ETHS'nin Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlemesi gereken belgelerdeki bilgilerine satışın yapıldığı elektronik ticaret pazar yerinde yer verebilmesine imkân sağlamak gibi yükümlülükler getirilmiştir. Bunun yanında ETAHS'lere ETHS'nin hukuka aykırı ya da üçüncü tarafın fikri ve sınai mülkiyet hakkını ihlal eden ürünlerini yayımdan kaldırma yükümlülüğü yüklenmiştir. Yüksek işlem hacmi eşiklerine göre ETAHS ve ETHS'lere bazı ilave yükümlülükler de getirilmiştir.

Nihayet elektronik ticarete haksız ticari uygulamalar da hüküm altına alınmış, ETAHS'nin ETHS'nin ticari faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, makul karar verme yeteneğini azaltan veya belirli bir kararı almaya zorlayarak normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına sebep olan uygulamalarının haksız olduğu kabul edilmiş ve hangi uygulamaların her durumda haksız ticari uygulama olarak değerlendirileceği de sayılmıştır.

STARTUP HUKUKU DÜZENLEMELERİ - 2022

9) Ödeme Sistemleri Mevzuatındaki Gelişmeler

Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik ("Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği") ve Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin Tebliğ, 01.12.2021 tarihli, 31676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve bu tarih itibarıyla faaliyette bulunan kuruluşlar yeni düzenlemelere 01.12.2022 tarihine kadar uyumlu hale gelmekle yükümlü kılınmıştı. Yeni düzenlemelere uyum süresi son değişiklikle 28.02.2023'e kadar uzatılmıştır.

Bunun dışında, Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Asgari Özkaynak Miktarlarının Yeniden Belirlenmesi ile İlgili Tebliğ uyarınca (i) fatura ödemelerine aracılık edilmesine yönelik hizmetler sunan kuruluşlar için, (ii) münhasıran hesap hizmeti veren kuruluşlar dışındaki diğer ödeme kuruluşları için ve (iii) elektronik para kuruluşları için Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirlenen baz asgari özkaynak yükümlülükleri yükseltilmiştir.

10) Dijital Bankacılık Mevzuatındaki Gelişmeler

Dijital Bankaların Faaliyet Esasları ile Servis Modeli Bankacılığı Hakkında Yönetmelik ("Dijital Bankacılık Yönetmeliği"); 29.12.2021 tarihli, 31704 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve 01.01.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Dijital Bankacılık Yönetmeliği ile mevduat ya da katılım bankası ile sınırlı olmak üzere dijital banka, bankacılık hizmetlerini fiziksel şubeler yerine elektronik bankacılık dağıtım kanalları aracılığıyla sunulan kredi kuruluşu olarak tanımlanmış ve dijital bankaların faaliyet kısıtlamaları, kuruluş ve faaliyet izni genel şartları tespit edilmiştir. Ayrıca, Dijital Bankacılık Yönetmeliği ile bankaların arayüz sağlayıcı olamayacağı, servis bankasıyla arayüz sağlayıcı arasındaki hizmet sözleşmesinde bulunması gereken unsurlar ve arayüz sağlayıcı ile paylaşılacak verilerin gizliliği gibi servis modeli bankacılığı esaslarına ilişkin hususlar da Dijital Bankacılık Yönetmeliği'nde hüküm altına alınmıştır.

Yazar:

Ahmet Yaşar
Yaşar Law Office
Kurucu Avukat

Yaşar Law Office, ilgili, titiz ve dinamik yaklaşımıyla müvekkillerine güvenilir, pratik ve etkili çözümler bulma gayesiyle kurulmuştur.

Yaşar Law Office olarak şirketler hukuku, ticaret hukuku, iş hukuku, kişisel verilerin korunması hukuku, uyuşmazlık çözümü, icra ve iflas hukuku, vergi hukuku, miras hukuku, taşınmaz hukuku ve yabancılar hukuku alanlarında gerçek kişi ve tüzel kişi müvekkillerine danışmanlık ve dava takibi hizmeti sunuyoruz. Bu kapsamda şirket kuruluşu işlemlerinin yürütülmesi, hissedarlar sözleşmesinin hazırlanması ve diğer tüm gündelik kurumsal konular dahil olmak üzere kurumsal yönetim işlerinin takibini sağlıyoruz. Sözleşmelerin hazırlanması, değerlendirilmesi, değiştirilmesi ve müzakere edilmesinden sözleşmelerin uygulanması ve feshine kadar sözleşmesel işlemlerde azami özenle destek sunuyor; ticari uyuşmazlıkların çözülmesinde müvekkillerimizi temsil ediyoruz. Bununla birlikte, iş hukuku alanında uyuşmazlıkları önleyici hukuki danışmanlık sunuyor, uyuşmazlığın doğması halinde dava takibi yapıyoruz. Teşviklerden dijital ekonominin vergilendirilmesine kadar çeşitli alanları ele alıyoruz. Müvekkillerimizin Kişisel Verilerin Korunması Kanunu başta olmak üzere verilerin korunması ve gizliliğine ilişkin mevzuata uyumunu sağlıyor, uyum süreçleri ve gerekli belgelerin hazırlanması noktasında danışmanlık hizmeti veriyoruz.

Yaşar Law Office olarak Türkçe, İngilizce ve Almanca hukuki destek sağlıyoruz.

Bu bilgilendirme notu, ele aldığı konuya ilişkin hak ve yükümlülükler ile ilgili bütün hususları kapsamadığı gibi hukuki danışmanlık niteliğinde de değildir. Konu hakkında hukuki danışmanlık gerekmesi halinde lütfen Yaşar Law Office ile iletişime geçiniz: info@yasarlaw.com.

2022 YILINDA

İKİNCİL İŞLEMLER

VE

YURT DIŞINDAKİ TÜRKLER

İKİNCİL İŞLEMLER

Girişim	Satın Alan	Yatırımcı Ülkesi	İşlem Tipi	İşlem Miktarı
Paket Taxi	Migros	Türkiye	Satın Alma	₺104.500.000,00
Carrtell	Navlungo	Türkiye	Stratejik Yatırım	
Paymes	PayTabs	Birleşik Arap Emirlikleri	Birleşme	
Volt Lines	Swvl Holdings	Birleşik Arap Emirlikleri	Satın Alma	\$40.000.000,00
3D Studio	GoArt Metaverse	Türkiye	Satın Alma	
Airties	Providence Equity Partners	ABD	Satın Alma	
SEM	Sabancı Holding	Türkiye	Satın Alma	\$13.500.000,00
Thinkerfox	Kolektif House	Türkiye	Satın Alma	
Spectailor	Kolektif House	Türkiye	Satın Alma	
Picus Security	Mastercard	ABD	Stratejik Yatırım	
SETL	Colendi	Türkiye	Satın Alma	
Radiflow	Sabancı Holding	Türkiye	Satın Alma	\$31.100.000,00
Hemenal	ZIP International Holdings	ABD	Pay Devri	
Portuma	Adsyield	ABD	Stratejik Yatırım	
PeopleBox	Kariyer.net	Türkiye	Stratejik Yatırım	
Yuvarla	Papara	Türkiye	Satın Alma	
Tekser	Atlas Copco Group	İsveç	Satın Alma	
Beauty Pillow	Opontia	Birleşik Arap Emirlikleri	Satın Alma	
Alictus	SciPlay Corporation	ABD	Satın Alma	\$100.000.000,00
Smarttek Bilisim	Payten	Polonya	Satın Alma	
Takside Pos	Odeal	Türkiye	Birleşme	
PARKPALET	Navlungo	Türkiye	Satın Alma	₺50.000.000,00
Patika	Dinlebi	Türkiye	Satın Alma	
PrimeApps	Jitterbit	ABD	Satın Alma	
CaptureFast	Alesta Yatırım	Türkiye	Satın Alma	\$475.000,00
Smpl.	Alesta Yatırım	Türkiye	Satın Alma	
n11.com	Getir	Türkiye	Satın Alma	
tmlab	Komünite	Türkiye	Satın Alma	
Carbon Health	Re-Pie Portföy	Türkiye	Hisse SWAP	
Vidyodan	Getir	Türkiye	Satın Alma	
Orbis	BadiWorks	Türkiye	Satın Alma	
Barikat Siber Güvenlik	Re-Pie PYŞ Turkcell GSYF	Türkiye	Satın Alma	
UDO Games	Taleworlds	Türkiye	Satın Alma	
3Vargonen	Eclit	Türkiye	Satın Alma	
Carny	Mahmut Erdal	Türkiye	Satın Alma	

İKİNCİL İŞLEMLER

Girişim	Satın Alan	Yatırımcı Ülkesi	İşlem Tipi	İşlem Miktarı
SyberCode	TÜV ASTRIA Group	Avusturya	Satın Alma	15.000.000 €
stickker.net	Stickermule	ABD	Satın Alma	
Tatil.com	CRM Grup	Türkiye	Satın Alma	
Pilot Garage	Otoplus (Letgo)	Türkiye	Satın Alma	
Armut.com	ProntoPro	İtalya	Bi rleşme	
Flank Esports	FUT Ventures	Türkiye	Satın Alma	
Sestek	Unifonic	Suudi Arabistan	Satın Alma	
POW Games (Food Match 3D & Tile Match: Home Design Puzzle)	Matchingham Games	Birleşik Krallık	Satın Alma	10.000.000 £
Hadi	Colendi	Türkiye	Satın Alma	
Inofab Health	Carbon Health	ABD	Acquisition/ Hisse Swap	
Good Job Games	Moon Active	Türkiye	Satın Alma	
Paymes	PayTabs	Suudi Arabistan	Satın Alma	

YURTDIŞINDAKİ TÜRKLER

Startup	Yatırım Miktarı	Yatırımcı	Kurucular	Merkez
Datanchor	\$ 80.000,00	Alesta Yatırım	Emre Köksal, Hari V. Indukuri	ABD
Debite	2.500.000 €	PlatformXit, QNBAYOND Ventures, Papara Kurucu Ortağı	Tayga Baltacıođlu, Andres Korin, Engin Attar	Birleşik Krallık
Datanchor	\$ 500.000,00	Breakaway Partners, Geometri Melek Yatırım Ağı	Emre Köksal, Hari V. Indukuri	ABD
Base64.ai	1.800.000 \$	Long Journey Ventures, Data Community Fund	Ozan E Bilgen	ABD
Sunny Valley Networks	500.000 \$		Murat Balaban	ABD
Upstash	1.900.000 \$	Mango Capital, AngelList, ScaleX Ventures	Enes Akar, Mehmet Dogan	ABD
Deal Room	350.000 €	equity funding	Erdal Kılınç, Mustafa Şener	Finlandiya
Serai Spaces	CHF200K		Burak Yetiskin	İsviçre
iVi	10.000 \$	UG Startup Factory	Kenan Geyyas, Lana Pilişvili	Gürcistan
Moe	250.000TL	Taner Uđur	Bora Öztunç, Nilüfer Narayani	ABD
HoustonBionics		Breakaway Partners OÜ	Ali Pehlivan, Kutay Pehlivan	ABD
Justmarkt	600.000 \$	Faster Capital	Asaf Günay, Aytekin Kurç, Samet Metin Karaman	Avusturya
Bunch	7.300.00 €	Cherry Ventures, Embedded Capital, Cristina Stenbeck, Pip Klöckner, Jan Deepen's Discovery Ventures	Enrico Ohnemüller, Lev-ent Altunel	Almanya
Flora	9.000.000 \$	Lux Capital, Correlation Ventures, Climate Capital, Gokul Rajaram, D4 Ventures, Esas Ventures, Paragon Ventures, 23 Fund, Fırat İşbecer, Fatih İşbecer, Ramakant Sharma Rob Gabel	Mithat Can Ulubay, Uđur Kaya	ABD
Hakuna	4.000.000 €	Earlybird, Visionaries Club, Discovery Ventures, Victor Jacobsson, Marc Christ, Melek Yatırımcılar	Sebastian Jost, Orhan Körođlu, Rupert Mayer	Almanya
Kernal Biologics	25.000.000 \$	Hummingbird Ventures, Amgen Ventures, HBM Genomics, Civilization Ventures	Yusuf Erkul, Burak Yılmaz, Cafer Özdemir	ABD

YURTDIŞINDAKİ TÜRKLER

Startup	Yatırım Miktarı	Yatırımcı	Kurucular	Merkez
Pithcer		Crest Rock Partners	Mert Yentur	İsviçre
Wamo	\$1.500.000	Re-Pie Portföy, melek yatırımcılar	Yankı Önen	Birleşik Krallık
Smart Kiwi	250.000 £	SFC Capital, Plug And Play, Startup Wise Guys	Murat Derya Özen, Angelo Delle Piane	Birleşik Krallık
English Guru	\$120.000	VBT A.Ş.	İbrahim Karakuş	ABD
Kalder	\$3.000.000	Indigo Fund (DJ Blondish), 500 VC, Human Capital, Polygon Ventures, 8VC, Soma Capital, Paribu Ventures	Gökçe Güven	ABD
TelomEYE Pharmaceutical	\$1.000.000	Mehmet Ali Aydınlar, Re-Pie Portföy Startup-1 GSYF, Kerim Kotan	Dr. İskender Alkın Solmaz, Dr. Işılav Kavadarlı, Kubilay Türkmen	Kanada
Plummy Games	\$6.000.000,00	X-FLOW	Olga Zamisnaia, Can Şahin, Adnan Kobazoğlu	Estonya
Bonjuur	\$25.000,00	Jason Calacanis	Ömer Beşe	ABD
PictorLabs	\$15.200.000,00	M Ventures, SCC Soft Computer, Koç Holding	Aydoğan Özcan, Yair Rivenson	ABD
CatchProbe		Applied Value Group	Batuhan Tosun	ABD

TEŞEKKÜRLER!

Raporlarda kullandığımız verileri ve ulaştığımız sonuçları daha doğru hale getirmek için yatırımları yatırımcılar ile konuşarak teyit ediyoruz! Daha önce paylaştığımız Türkiye Startup Ekosistemi Haritası'nda yer alan yatırımcılar ile iletişime geçtik ve yatırım bilgilerinizi sorduk. Bu rapor özelinde bizimle yatırım bilgilerinizi paylaşan yatırımcılara teşekkür ederiz!

Kurum Adı	Kurum Tipi	Fon Adı	Fon Büyüklüğü	Ticket-size	Sektör Odağı	Aşama Odağı	Bölge Odağı
ACT Venture Partners	VC	ACT	30M EUR	500.000 USD	Dijital Teknolojiler (AI/ML, robotics, quantum, web3, data analytics, cybersecurity), Sağlık, Sürdürülebilirlik	Erken Aşama (Ön Tohum, Tohum, Tohum+...)	Türkiye, Avrupa
Aktif Ventures	CVC	Mindvest GSYF	5M USD	100K-500K USD	Fintech, B2B SaaS	Tohum	Türkiye
Angel Effect	Melek Yat. Ağı						
APY Ventures	VC	Fintech GSYF	5M USD	100K-500K USD	Finans	Ön Tohum Tohum, Seri A öncesi	Global
APY Ventures	VC	Start-Up GSYF	200M TL (Hedeflenen)	50K-300K USD	B2B, B2C, SaaS	Ön Tohum, Tohum, Seri A öncesi	Global
APY Ventures	VC	Bilişim Vadisi GSYF	15M USD	100K - 1.5M USD	Sektör Agnostik	Ön Tohum, Tohum, Seri A öncesi	Global
APY Ventures	VC	Ostim GSYF	2M USD	100K-500K USD	Sektör Agnostik	Ön Tohum, Tohum, Seri A öncesi	Global
APY Ventures	VC	Akıllı Şehirler GSYF	3M USD	100K-500K USD	e-kentsel Dönüşüm, Akıllı Enerji ve Akıllı Çevre	Ön Tohum, Tohum, Seri A öncesi	Global
Arz Portföy	Portföy Yön. Şir.		5 Milyar TL		Enerji, Gıda, Teknoloji, Madencilik, Lojistik		
Boğaziçi Ventures	VC	BV Growth	425M TL	150K-1.5M USD	Gaming, Retail Tech, FinTech, Edu-Tech, HR Tech, Digital Health	Erken Aşama	Türkiye
EGİAD Melekleri	Melek Yat. Ağı						
Eksim Ventures	VC	İnveo Portföy Yönetimi Eksim Ventures GSYF			Enerji, Gıda, Savunma Sanayisi, Sağlık, Yapay Zeka, Mobilite, Fintek, Proptech	Tohum, Seri A	Türkiye
Gözde Tech Ventures	VC	Gözde Tech Ventures		500K-2M USD	Sektör Agnostik	Erken Aşama	Türkiye, Global
Growth Circuit	Hızlandırıcı Fonu						
Kalyon Venture Capital	CVC	Startupfon		50K - 500KUSD	Enerji, Mobility, Gayrimenkul, İnşaat	Tohum, Erken Aşama	Global
Keiretsu Forum Türkiye	Melek Yat. Ağı				Teknoloji, Tüketici Ürünleri, İnternet, Sağlık, Enerji, Gayrimenkul vb.		Global
Kültepe Yatırım	VC			15K - 100K USD	Sektör Agnostik	Ön Tohum, Tohum, Seri A öncesi	Türkiye
KT Portföy Yönetimi	Portföy Yön. Şir.	Teknogirişim GSYF		50K-500K USD	Finans, sağlık, ulaştırma ve diğer hizmet ve ticaret alanlarında teknolojik çözümler	Erken Aşama	
KT Portföy Yönetimi	Portföy Yön. Şir.	Lonca GSYF		50K-500K USD	Finans, sağlık, ulaştırma ve diğer hizmet ve ticaret alanlarında teknolojik çözümler	Erken Aşama	
KT Portföy Yönetimi	Portföy Yön. Şir.	NEOVA Katılım Sigorta GSYF		50K-500K USD	Finans, sağlık, ulaştırma ve diğer hizmet ve ticaret alanlarında teknolojik çözümler	Erken Aşama	

TEŞEKKÜRLER

Kurum Adı	Kurum Tipi	Fon Adı	Fon Büyüklüğü	Ticket-size	Sektör Odağı	Aşama Odağı	Bölge Odağı
KT Portföy Yönetimi	Portföy Yön. Şir.	KOBİ GSYF			Finans, sağlık, ulaştırma ve diğer hizmet ve ticaret alanlarında teknolojik çözümler	Erken Aşama	
Teknoloji Yatırım AŞ	VC	TTGV1 Co-investment fund	20M EUR	250K - 3M USD	SaaS, Sağlık, Yaşam Kalitesi, İklim, Endüstriyel IoT, Yapay Zeka	Seri A ve sonrası	Türkiye
Re-Pie Portföy	Portföy Yön. Şir.	Re-Pie Startup-1 GSYF	7M USD	250K-500K USD	Sektör Agnostik	Tohum sonrası-Seri A öncesi	Türkiye
ScaleX Ventures	VC	ScaleX Ventures	30M EUR	250K-2M USD	Derin Teknoloji: B2B SaaS, Yazılımcı Ürünleri, Yapay Zeka, Makine Öğrenmesi, Siber Güvenlik	Tohum - Seri A	
StartersHub	VC	Hub Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	250 M TL	100K-150K USD	Sektör Agnostik	Tohum öncesi - tohum	Türkiye, CEE, MENA, US, EU, UK
Yıldız Ventures	CVC	Yıldız Ventures			Gıda Perakende	Erken aşama/inkübasyon	Türkiye, Global

VERİ & METOLOJİ

- Raporda sunulan yatırım verilerine halka arz, borçlanma (debt financing), growth equity, ve hibeler dahil edilmemiştir.
- Private Equity şirketlerinin yaptığı VC yatırımları yatırım verilerine dahil edilmiştir.
- Bir şirket girişim olarak nitelendirilmeden önce ekibimiz tarafından incelenmiş, büyüme potansiyeli, bir soruna çözüm bulma, teknoloji, yaş gibi faktörler göz önünde bulundurularak girişim kategorisine alınmıştır. Verilere 'scale-up' olarak geçen şirketler de dahil edilmiştir. 'Girişim' tanımımızda hayatına girişim olarak başlayan şirketler de bulunmaktadır.
- Raporda yatırım turu sayısı ile yatırım alan girişim sayısı farklılık göstermektedir. Girişim sayısından bahsedilirken 'girişim' kelimesi, yatırım turu sayısından bahsedilirken 'yatırım' kelimesi kullanılmıştır.
- Dahil edilen son veri tarihi: 31 Aralık 2022
- En çok yatırım alan sektörler kısmında birden fazla sektörde hizmet veren girişimler, buldukları her sektöre dahil edilmiştir.
- Farklı para birimlerinde yapılan yatırımlar yatırımın duyurulduğu tarihteki kur üzerinden Dolar (\$) cinsine çevrilmiştir. 'Milyon' değerinde olan yatırımlar 'M' veya 'Mn' kısaltmaları ile gösterilmiştir (Örn: \$1.000.000 = \$1M veya \$1 Mn). 'Milyar' değerindeki yatırımlar 'Mr' kısaltması ile gösterilmiştir. (Örn: \$1.000.000.000 = \$1 Mr)
- Yatırım Aşamaları bölümünde yatırım turlarında girişimlerin açıkladığı aşamalar kullanılmıştır.
- Yurt Dışındaki Türkler bölümünde kurucusu Türkiye kökenli olduğu tespit edilen ancak "Türk girişimi" kriterlerine uymayan girişimler incelenmiştir.

Hangi girişimler Türk girişimi olarak sayılıyor?

Bir girişimin Türk girişimi olması için aşağıdaki 3 ana kriterden birini sağlaması gerekmektedir:

1) Sadece Türkiye'de resmi şirketinin olması,

2) Aşağıdaki 4 alt kriterin en az 2'sini karşılaması;

- Daha önce Türkiye'de bir kuluçka merkezi/hızlandırma programına katılmış olması
- Daha önce Türkiye'de herhangi bir teknoparkta bulunmuş olması
- Türkiye'de kurulu şirketi olması
- Hem kurucuların hem de ekibinin bir kısmı(ekip büyüklüğüne göre değişen oranda) Türkiye'de yaşaması

3) Türkiye'de kurulu şirketi olması durumunda eğer girişim ilk yatırımlarını bu şirket üzerinden almış ancak sonrasında merkezini yurt dışına taşıyorsa da Türk girişimi sayılmaktadır.

Türk girişimleri yukarıdaki gibi belirledikten bu girişimleri de 'Türkiye Merkezli Girişimler' ve 'Yurt Dışı Merkezli Türk Girişimler' olarak ikiye ayırıyoruz. Bu sınıflandırma ile amacımız Türkiye'deki girişimcilerin merkezini neden yurt dışında kurmayı tercih ettiği veya neden yurt dışına taşıma ihtiyacı duyduğu gibi sorulara çözüm arayan karar verici, araştırmacı ve girişimcilere ufak da olsa bir katkı sağlamak. Her raporumuzda düzenli olarak paylaşacağımız bu veriler ile birlikte, merkezi yurt dışında olan girişimlerin sayısının artış trendinde mi yoksa azalış trendinde mi olduğu rahatlıkla gözlemlenebilecektir.

Türkiye Merkezli Girişim:

- Resmi şirketi Türkiye'de kurulu ve bu şirket üzerinden yatırım alan girişimler dahildir.
- Hem Türkiye hem de yurt dışında şirketi olan ancak yatırımı Türkiye'deki şirketi üzerinden alan girişimler dahildir.
- Sadece Türkiye'de şirketi olan ancak yatırımı ticaret sicil gazetesine henüz yansımamış olan girişimler dahildir.

Yurtdışı Merkezli Türk Girişim:

- Resmi şirketi yurt dışında kurulu olan ve bu şirket üzerinden yatırım alan girişimler dahildir.
- Hem Türkiye'de hem de yurt dışında şirketi olan ve Tic. Sic.'de yatırımı tespit edilemeyen girişimler bu gruba dahildir.
- Türkiye'de kurulu şirketi tespit edilemeyen ancak 'Türk' girişimi kriterlerini karşılayan girişimler bu gruba dahildir.

Henüz resmi şirketi kurulmamış olan girişimler girişimci beyanına veya ekibin bulunduğu ülkeye göre yukarıdaki 2 kategoriden birine dahil edilmektedir.

www.startupcentrum.com

StartupCentrum

@startupcentrum

@startup_centrum

StartupCentrum

@StartupCentrum